

REC'D OCT 16 1962

NEW YORK PUBLIC LIBRARY
DIV. 8
GRAND CENTRAL STA. BOX 2231
NEW YORK 17, N.Y.

V I E N Y B Ė

76 M. 39 N.

192 Highland Boulevard
Brooklyn 7, N. Y.

1962 M. SPALIO (OCTOBER) 6 D.

Telefonas:
APplegate 7-7257

KAINA 15 C.

Lietuvos Konsulas pagerbė moteris

Pabaltijo Moterų Taryba vis daugiau reikšmės įgauja organizuotoje Amerikos moterų veikloje ir tuos nuopelnus jai pripažįsta bei sėkmės linki tiek Lietuvos, tiek kitų sovietų pavergtų tautų laisvinimo veiksniui.

Sitai įrodė Lietuvos Gen. Konsulas New Yorke Jonas Budrys, rugsėjo 29 d. Carnegie Endowment patalpose surengęs priėmimą vienos didžiausių Amerikos moterų organizacijos pirmininkėi ir jos valdybai pagerbti.

Ta organizacija tai General Federation of Women's Clubs, o priėmimui proga buvo susidariusi ryšium su tos federacijos valdybos posėdžiui, vykusiems New Yorke.

Ypatingai buvo pagerbta tos federacijos pirmininkė Mrs. Dexter O. Arnold, su kuria priėmime dalyvavo apie 30 valdybos narių iš įvairių Amerikos valstybių. Jų tarpe buvo ir Ligija Bieliukienė, Lietuvos pirminkė Pabaltijo Moterų Taryboje ir dabartinė tos amerikiečių moterų federacijos direktorių valdybos narė.

gos Pabaltijo moterims plačioje amerikinėje publikoje priminti savo tėvynių likimą ir padėti kovoti už jų išlaisvinimą. Tai kartu buvo ir pačių pabaltiečių veiklos įvertinimas.

Pačiam Gen. Konsului Budriui dėl sveikatos negalint, svečius priiminėjo jo žmona Regina Budrienė ir konsulas Vytautas Stašinskas.

Iš lietuvių dalyvavo Liet. Laisvės k-to pirm. Vac. Sidzikauskas, VLIKO pirm. dr. Ant. Trimakas, vicekonsulas Ancetas Simutis ir Vincės Jonuškaitės-Leskaitienės ir Marijos Kregždienės vadovaujamos aktyviosios Liet. Moterų Atstovybės ir New Yorko Klubo narės. Iš Stamfordo dar buvo atvykusios A. Bortvikienė ir J. Čerekienė.

Iš amerikiečių tarpo, šalia įvairių Amerikos valstybių federacijos valdybos narių, dar buvo Free Europe Committee pareigūnas Pabaltijo reikalams J. W. Brinkley.

Iš pačių pabaltiečių moterų, dalyvaujančių Pabaltijo Moterų Taryboje, o per ją ir federacijos veikloje, buvo Tarybos pirm. latvė Ellija Druva ir O. Gulbis, iš esčių — jų tautinė pirmi-

Gen. Federation of Women's Clubs pirmininkė svečiuose pas Lietuvos Gen. Konsulą New Yorke: rugsėjo 29 d. įvykusiame priėmime iš k. i d.: federacijos tarp. klubų pirm. Mrs. H. M. Zell, tautybių patarėja L. Bieliukienė, GFWC pirm. Mrs. Dexter O. Arnold, Regina Budrienė, konsulas Vytautas Stašinskas, L. Šeštakauskaitė. V. Mažello nuotr.

ninkė mgr. Mall Jūrma, newyorkietė pirm. Juta Kurman, Estijos vicekonsulas Johnson su žmona.

Iš tarptautinių vienetų buvo pavergtųjų Europos Tautų gen. sekr. Brutus Coste, Rumunijos laisvės k-to narys dr. S. Manuila su žmona Veturia Manuila, kuri yra Women for Freedom valdybos narė, Maria Detar — Council of European Women in Exile pirm. ir kt.

Lietuvos Gen. Konsulo surengtame priėmime buvo gintaro parodėlė, dail. Merker sukomponuota, ir Nijolės Valaitienės parengtos gėlių puokštės.

General Federation of Women's Clubs, Amerikoje ir visame laisvajame pasaulyje apjungianti 11 ml. moterų ir savo veikla apimanti plačią sritį, lietuvių atstovėi Ligijai Bieliukienėi suteikė tautybių patarėjos titulą. Jai pavesta palaikyti ryšius su prancūzų Afrika, Karibų salomis ir egzilių organizacijomis.

MES Vytautas Širvydas

Velionio M. Biržiškos darbo kambarį apžiūrėjęs, rašytojas J. Gliuda rašo: "Kruva veikalo Aleksandrynas korektūrų — ant staliuko atskleista prie puslapio 370. Liko koreguoti dar 18 puslapių." — Koks puikus simbolis mūsų išeivijai! Mes jau nuo 1865 metų iškoregavome daug, daug savo gyvenimo istorijos puslapių. Kiek dar liko? Ar dar ilgai galėsime koreguoti, pirm negu tautinis sustingimas ir mirtis mums raudonąjį pieštuką išmes iš rankos? Bene turėsime tolimesnį koregavimą pavesti tautos kamienui prie Nemuno ir Dauguvos?

Geras Pabaltijo kraštų moderninės istorijos zinovas vokiečių prof. Georg von Rauch aną dieną paskaitoje Luebecke priminė, kad 1919-1939 metų tarpsniu nepriklausomybę Lietuvai, Latvijai ir Estijai užtikrinusios trys istorinės sąlygos: 1) Sovietų Sąjungos laikinai sulauktytas ginkluotas nesikišimas į jų reikalus, 2) Vokietijos dėmesys labiau buvo nukreiptas ekonominiams, ne politikos reikalams, ir 3) Vakarų Europa ir Amerika moraliniai rėmė Pabaltijo valstybes, nors gal ne visada kilniu noru, nes rūpinosi jas turėti "cordon sanitaire" eilėje prieš bolševikų pasaulį. Prof. Rauch mano, kad šiuo metu nebūtų prasminga pranašauti, kada Pabaltijo kraštai vėl nepriklausomybę atgausią, bet, sako, tai neatleidžia Vakarų pasaulio nuo pareigos solidarizuoti su lietuvių, latvių ir estų laisvės troškimu.

Nuketta į 4 osl.

LIETUVIAI KALIFORNIJOJ

Solistas S. Paras ir Lietuvos Garbės Konsulas dr. Blieskus Los Angeles, Cal. L. Briedžio nuotrauka

Los Angeles. — Rugsėjo 4 d. prasidėjo mokslo metal šv. Kazimiero parapijos pradžios mokykloje. Turima 270 mokinių. Jų tarpe 60 lietuvių vaikų. Veikia šeši skyriai ir vaikų darželis. Mokyklai vadovauja seserys Kazimierėtės. Lituanistinčius dalykus dėsto mokytoja Ona Razutienė. Mokykla turi gerą vardą lietuvių ir kitataučių tarpe.

Rugsėjo 15 d. savo darbą pradėjo ir šeštadieninė mokykla. Ją lanko apie 50 mokinių. Vedėju išrinktas Ignas Medžiukas, kuris šią mokyklą tvarko jau eilė metų. Tėvų Komiteto pirmininku perrinktas Jonas Motiejūnas. Šiais metais atidarytas ir vaikų šeštadieninis darželis, kuriam vadovauja mokytoja Gustienė. Į šį darželį priimami vaikai 4-6 metų amžiaus. Mokykla yra parapijos globoje ir naudojami visomis jos patalpomis.

Sios abi mokyklos yra lygtai svarbios. Jos atlieka didelį religinį ir tautinį auklėjimo darbą ir misiją. Jos yra mūsų tautinio išlikimo ir pratešimo laidas. Todėl reikėtų, kad šių mokyklų tarnyba pasinaudotų kiek galima didesnis skaičius lietuvių vaikų. Daugelis tėvų šioje srityje rodo nuostabią ir pagirtiną pastangą.

Spalio 3 d. prasidėjo lietuvių kalba tikybos pamokos Marshall High School lankantiems lietuviams studentams. Šios pamokos būna kiekvieną trečiadienį, 3 val. p. p. par. salėje.

Spalio 28 d. įvyksta iškilminga Kristaus Karaliaus minėjimas.

Lapkričio 18 d. bus didžiulis parapijos bazaras. Tai priemonė paremti savo parapiją finansiskai. Pelnas eis parapijos skoloms užmokėti.

Spalio 20 d. šv. Kazimiero par. salėje BALFas rengia vakarą-koncertą, kurio

pelnas eis į vargą patekusiems lietuviams šelpti. Programą atliks komp. B. Budriūno mokiniai-solistai. Pradžią 6:30 val. vak. Punctuallai. Įėjimas \$1.00, vaikams — 50 centų. Šokiams gros Mykolo Krafo orkestras.

Rugsėjo 9 d. šv. Kazimiero bažnyčioje kun. A. Valluška pakrikštijo Algio ir Danguolės Ratkelių sūnų Ronaldo ir Algio vardais. Krikšto tėvais buvo Vytas ir Dalia Buroka. Krikštynose dalyvavo dr. ir ponis Čekai iš New Yorko, Ratkelieneš tėveliai. Ta proga Ratkelių rezidencijoje įvyko vaišės, kuriose dalyvavo būrys šeimos artimųjų.

Algis ir Jūratė Avižieniai, baigę savo povestuvinę kelią po Europą, laimingai grįžo į Los Angeles, Cal., kur nuolat gyvens ir dirbs.

Parapijos choras, vadovaujamas komp. B. Budriūno, daro pažangą kokybę ir klekybės atžvilgiu. Paskutiniu metu, pradėjus chorui repeticijas, į jį įstojo šie nauji nariai: Danguolė Razutytė, Vida Stašaitytė, Algis Tonkūnas, Lylja Kvederaitė, Vytas Mironas, Rimas Anelauskas, Dalila Macklallenė, Irutė Dantaitė, Valerija Reklaitytė ir Rastas Skirmantas.

Be to, po ilgesnės pertraukos vėl į chorą įsijungė Antanas ir Dalilė Polikaitė, Jūratė Šaltenytė ir Juozas Raibys. Choro repeticijos būna penktadienio vakarais, 7:30 val. vak., par. salėje. Choro pirmininkas yra Algis Raulinaitis.

Inž. G. ir J. Leškiai, seniau gyvenę Omaha, Nebraska, galutinai įsikūrė Los Angeles, Cal., ir pradėjo dirbti lėktuvų fabrike.

Juozo Jankauskas iš Toronto, Kanada, atvyko į Los

Lietuvių teisininkų susirinkimas

Lietuvių Teisininkų Draugijos Centro Valdyba, vykdydama LTD įstatų 22, 28, 33, 35 str. str., skelbia Draugijos centro valdybos, revizijos komisijos ir garbės teismo rinkimus.

Pagal LTD centriniams organams rinkti nuostatus (3 str. p. "b") Centro Valdyba išaiškino, kad Draugijos centriniams organai gali būti renkami: Baltimorėje-Philadelphijoje-Washingtone, Bostone, Chicagoje, Clevelande-Detroite, Los Angeles, New Yorke, Toronte-Hamiltone.

Pagal LTD centriniams organams rinkti nuostatus (3 str. p. "c") nustatomi šie rinkimų terminai: (a) kandidatai į centrinius organus siūdomi iki 1962 m. lapkričio 15 d. (pašto spaudo data). Kiekvienas LTD narys gali pasiūlyti 10 kandidatų į centro valdybą, 5 — į revizijos komisiją ir 5 į garbės teismą.

Siūlytojas turi pateikti siūlomųjų kandidatų vardus, pavardes, amžių ar gimimo datą, adresą ir rašto sutikimą kandidatuoti, taip pat savo adresą.

Kandidatuoti gali kiekvienas LTD narys. Tačiau, kad centriniams organai galėtų veikti, tikslinga yra, kad kandidatų siūlytojai savo siūlomus kandidatus parinkty iš vienos kurios aukščiau nurodytos vietovės ar jų grupės (Clevelandas-Detroitas, etc.).

Balsavimo lapai ir vokai pasilunčiami balsuotojams iki 1962 m. gruodžio 15 d.

Balsuotojai savo balsus pasilunčia rinkimų komisijai iki 1963 sausio 15 d. (pašto spaudo data).

Balsai skaičiuojami 1963 m. vasario 9 d.

Skundai teikiami iki 1963

Angeles gyventi. Kartu atvyko žmona Jeva ir vaikai: Algis 21 m., Arvidas 13 m., Paulius 7 m. ir Elena 20 m. amžiaus. J. Jankauskas turi L. A. broį, kuris čia gyvena nuo seniau.

Vladas Pažiūra, Los Angeles BALFo skyriaus pirmininkas, rugsėjo 30 d. atšventė savo 50 metų amžiaus sukaktį. Pažiūra yra veiklus kolonijos narys, priklauso įvairioms organizacijoms ir yra žymus skautų veikėjas. Lietuvoj buvo gimnazijos mokytojas.

Akt. Juozas Kaributas su žmona pažadėjo Los Angeles šv. Kazimiero parapijos bažnyčiai įtaisyti naują betilę, kuris kaštuos apie 500 dol. Ta dovana jie daro savo tėvelių atminimui.

Dr. Sylvija V. Barnett su vyru Mykolu, dukra Julija ir savo mamyte Bronė Reklaitiene iš Chicago, Ill. persikėlė gyventi į Los Angeles ir įsikūrė Santa Monica, Cal. Doktorė pradėjo dirbti veteranų ligoninėj, o dukterė pradėjo lankyti vietos šeštadieninę mokyklą.

Antanas Skridulis, šv. Antano Parapijos Cicero, Ill. vargonininkas, savo atostogas praleido Los Angeles mieste. Buvo sustojęs pas Dabėlius ir ta pačia proga dalyvavo Rimtauto Dabėlio vestuvėse. Būdamas Los Angeles, aplankė savo buv. draugus ir pažįstamus, kurių čia turi daugybę dar iš tų laikų kai Skridulis buvo vargonininku ir choro vadovu Los Angeles, Cal.

Jonas Karalius išvyko mokyti į Tėvų pranciškonų gimnaziją Maine.

vasario 16 d. (pašto spaudo data).

Rinkimams vykdyti sudaroma Rinkimų Komisija: Birutė Novickienė, Jonas Šlepetys, Vytautas Vaitiekūnas. Komisijos adresas: B. Novickienė, 95-12 108th Ave., Ozone Park 17, N. Y.

Rinkimų Komisija: teikia rinkimų reikalais nurodymus, priima kandidatų siūlymus ir sudaro kandidatų sąrašą nustato balsavimo ir balsų skaitymo tvarką, priima skundus dėl rinkimų, suskaičiuoja rinkimų duomenis ir juos praneša centro valdybai ir paskelbia spaudoje.

Rinkimų komisijai talkina Draugijos dalinių vadovybės. Jos įteikia rinkimams balsuojamuosius vokus ir lapus, iki 1962 lapkričio 15 d. pateikia Komisijai savo dalinio narių sąrašus su adresais, vykdo kitus Komisijos nurodymus.

Malonūs Kolegos Teisininkai, tremties sąlygos mums ypatingai nepalankios. Galimybės mums ko mažiausios. Senatvė ir mirtis LTD visuomeninį darbinumą taip pat silpnina. Nepaisant visa to, mūsų tautos padėtis neatleidžia mūsų nuo tam tikrų lietuvių teisininko pareigų tremtyje.

Centro Valdyba pabrėžtinai prašo Baltimorės, Bostono, Chicagos, Clevelando, Detroito, Hamiltono, Los Angeles, New Yorko, Philadelphijos, Toronto, Washingtono kolegas teisininkus pasistengti pasiūlyti kandidatus į LTD centrinius organus.

Pirmininkas: J. Braznėkas, I. vicepirm. V. Sidzikauskas, II vicepirm. V. Stašinskas, Ižd. M. Brakas, valdybos nariai: J. Stiklorius, dr. A. Trimakas, Sekretorius: dr. B. Nemickas.

DETROIT, MICH.

Dailės paroda

Rugsėjo 23 International Instituto patalpose, dalyvaujant gausiam lietuvių būriui, buvo atidaryta dailininkės Vlados Stančikaitės-Abraitienės dailės paroda.

Savo žodyje dailininkė pasisakė esanti realistinio meno atstovė. Prisipažino, kad yra bandžiusi pasireikšti ir abstraktiniame mene, tačiau neradusi jame pasitenkinimo, nes, jos manymu, abstraktizmas gali būti įvairiai suprasamas, kartais net kitaip, negu kūrėjas norėjęs.

Baigdama dailininkė pa-

brėžė, kad menininkas turi būti laisvas savo išsireikšimo formoje ir, jeigu jis randa, kad jam artimiausia yra abstraktinė forma, tai irgi yra sveikintina.

Parodoje yra išstatyta keliadesimt paveikslų: aliejiniai, tempera, grafika. Skoningai iliustruotame parodos kataloge yra trumpa dailininkės biografija ir išstatytų kūrinių pavadinimai. Jau pirmąją dieną keli paveikslai buvo parduoti. Paroda tęsis visą savaitę. Parodą surengė Detroito Lietuvių Kultūros Klubas.

J. DUNČIA

Budetojos parodoje, New Yorko lietuvių moterys surengtoje Carnegie Endowment patalpose rug. 29 d. General Federation of Women's Clubs veikėjoms pagerbti. Iš k. į d.: Jūratė Jasėnaitė ir Albina Uknevičiūtė. V. Maželio nuotrauka

Su ofseto spaudos darbai

KREIPKITĖS Į

VIENYBĖ

Moderniškiausiomis mašinomis spaudai paruošiamos:

- * BPOŠIŪROS * BIULETENIAI * KATALOGAI
- * KNYGOS * ILIUSTRUOTOS PROGRAMOS IR KT.

Foto reprodukcijos

192 HIGHLAND BOULEVARD, BROOKLYN 7, N. Y.
Tel. AP 7-7257

LIETUVIŠKOJE CHICAGOJE

Vyčių choras išsirinko naują valdybą. Z. Savokaitytė - pirmininkė, R. Šašoška - vicepirmin., H. Gudauskas - sekr., nariai: A. Raubiškis, A. Zakarka, K. Bagdonas, L. Mackonis, A. Bagdonas ir L. Stacys.

Lietuvių Vaikų teatras Chicagoje isteigtas rugsėjo 15 d. Jo steigėju ir iniciatoriumi yra dr. Adonavičius. Repeticijos vyksta sekmadieniais 2 - 4 val. Western ir Konfield Blvd. miesto namuose.

Operos Moterų choras mini penkmetį š. m. lapkričio 10 d. Western Ballroom salėje.

R. Jasūnas, R. Kadikis ir J. Seneteiskis - studijuoja formaciją Illinois universitete, o J. Šupėnas - St. Louis kol.

O. Kavaliūnienė, baigusi rentgenologijos mokslus Seattle Wash., grįžo Chicago ir dirba šv. Antano ligoninėje.

Tėvų Jėzuitų valandėlė vyksta per S. Barcus radio trečiadieniais tarp 10 - 11 val. dieną.

Agronomų S-gos naują valdybą sudaro: A. Ruibys - pirm., E. Eivienė - vicepirmin., J. Velža - sekr., K. Brenčius - išd., A. Šošė ir A. Šeštokas - nariai.

Dr. K. Celešius, Dainavos, jaunimo stovyklos administratorius, išvyko visam mėnesiui į Europą.

J. Nevardauskui, knygos "Pajūriais, pamariais" autoriui, padaryta operacija.

"**Tautos Praeities**" žurnalo I tomo IV knyga jau spaustuveje ir manoma, kad prieš Kultūros Kongresą pasirodys rinkoje.

Vysk. V. Brizgys iš Chicago išvyksta į Romą dalyvauti Bažnyčios visuotiniame suvažiavime.

A. Smetona, jaunas pianistas, gruodžio 8 d. Jaunimo centre ruošia koncertą.

J. Lieponis, stambus Chicago prekybininkas, nupirko vieną iš geriausių dail. Tamošaičio paveikslų ir padovanojo Čiurlionio galerijai.

A. Rūko parašyta J. Adomaičio - Šerno biografija jau spausdinama.

P. Orintaitės romano "Daubiškės Intelegentų" I ir II tomai jau baigti spausdinti.

P. Gaučys į lietuvių kalbą išvertė Venezuelos rašytojo Romulo Gallegos romaną "Laukinė moteris".

A. Rūkštelė, dailininkas, iš Chicago išvyko į Worcesterį, kur spalio 7 d. Maironio namuose atidaroma jo kūrinių paroda.

Kultūros Kongreso numatytas darbų biuletėnis prieš kongresą nebus išleistas.

J. Gabriševičius ir J. Žiūkės, Červenės kankiniai ir "Krivulės" klubo nariai, buvo pagerbti spalio 7 d.

Ped. Lituanistikos institutas mokslą pradėjo rugsėjo 15 d. Pirmąjį šių metų mokslo semestrą skaitomi šie kursai: Bendrinės lietuvių kalbos - sakinio struktūra, rašiniai bei vertimai iš anglų kalbos - D. Velička. Liet. kalbos akcentologija ir morfologija - dr. P. Jonikas; Klasicizmas, sentimentalizmas, romantizmas ir jų atgarsiai lietuvių literatūroje - D. Velička; Pasaulio liet. istorija - V. Liulevičius; Liet. kalbos metodika ir mokyklinė praktika - A. Dundulis.

Vilniaus Diena Chicagoje bus minima lapkričio 10 d. Jaunimo namuose. Dienos minėjimo komitetas sudaro: A. Dundulis, P. Dirkis, A. Eivienė, Rapšys, Vebra, Petrauskas, Maskaliūnas.

FESTIVAL RESTAURANT & BAR

Pietūs ir vakarienė
Jaukus baras
Salė susirinkimams
vestuvėms ir
pobūviams
Gali tilpti 200 žmonių
LIETUVIŠKIEMS
suėjimams nemokamai
VACYS STEPONIS
Savininkas

40 East 26th St. New York City MU 3-2928

Haven Realty

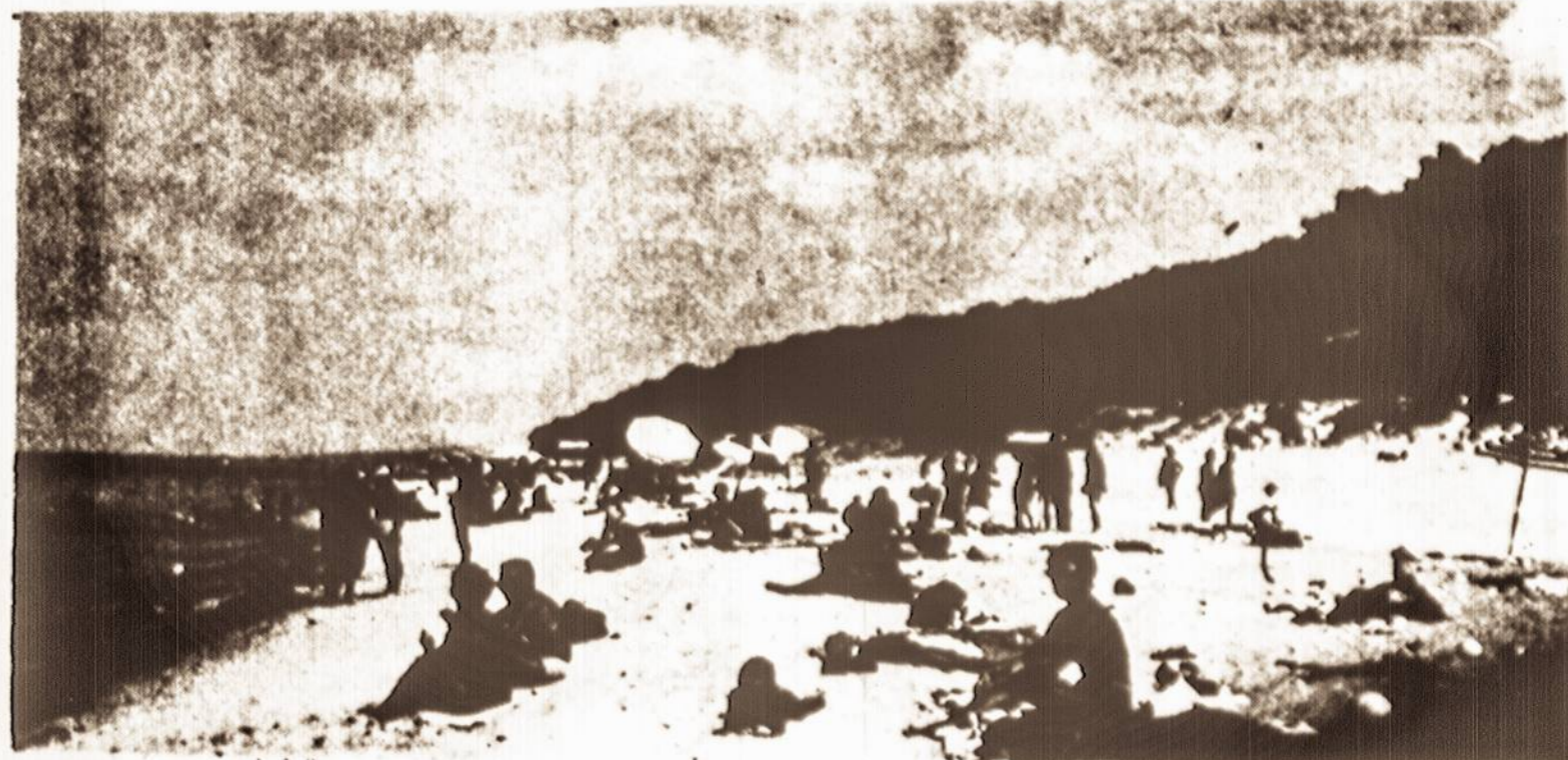
JUOZO ANDRIUŠIO APDRAUDOS ĮSTAIGA

Patarnauja perkant ir parduodant namus, įvairiuose apdraudimo reikaluose, užpildant (Income) taksus.

J. ANDRIUŠIO TRAVEL BUREAU

Parduoda bilietus visomis susiekimo priemonėmis į visas pasaulio vietas. Money Orders.

87-09 JAMAICA AVENUE WOODHAVEN 21, N.Y.
Tel. VI 7-4477 Atdara kasdien - 9 v. r. iki 9 v. v.

Gera yra prisiminti vasara su jos visais malonumais. Malonių prisiminimų suteikia lietuviškas paplūdimys Beverly Shores, Ind., arba populiariai vadinamų Sandūnų vietovė, kur vasaros metu prieš saulę šildosi tūkstančiai lietuvių, daugiausia chicagoiečių. E. Šulaičio nuotrauka

Inž. Pijū Žiūrį palydint

Neperseniai pasiekė lietuvių kolonijas gaudžiai liūdina žinia - mirė nuostabus inž. Pijus Žiūris.

Velionį iš arti teko pažinti tautininkų seime Waterbury, Conn. Tuo metu buvo gausiai suvažiavusių iš plačiosios Amerikos tautinės srovės veikėjų. Galima sakyti, tai buvo dabartinės A. L. Tautinės Sąjungos pirmakūnai.

Velioniui dr. J. Colney-Aukštikalniui pasidarbavus, tada savo tarpe turėjome Connecticut valstybės gubernatorių, kongresmaną ir kitus įžymius tos valstybės vyrus.

Su velioniu Žiūriu netikėtai susitikom, išsikalbėjom apie mūsų tuo metu Vokietijoje buvusius pabėgėlius ir apie jų šelpimą siuntinėliais.

Iš tolo velionį teko stebėti spaudoje. Pamenu, kai vienu tarpu Brooklyne buvo sukviestas vadinamasis "massmitingas" vasaros laiku, rodos, Forest Parke. Tuo metu, svarbesniam reikalui esant, tūkstantinę minią sukviešti nebūdavo sunku. Mat, tuo metu dar nebuvo įjėję maža automobiliai, ir mūsų žmonės iš miesto neišsuklydavo.

Mūsų vyresnieji veikėjai, nepamenu, kažkokiu sutapiumu, o tai galėjo būti 1918 m., kada mes ypač sielodavomės Lietuvos likimu, į tą mūsų sambūrį pasikvietė kalbėtoją - jauną, nepamenu, ar jau baigusį mokslą -- inž. Pijū Žiūrį.

Tais laikais amerikiečiai apie lietuvius mažai arba

Velionis Pijus J. Žiūris

nieko nežinojo. Visus sveitimšalius, jei ne italas, vadinavo vienu vardu "polak".

Tąsyk "parke" tribūnoje atsistojo jaunas ir energingas inž. Pijus Žiūris. Mums buvo nepaprastas pasididžiavimas, kai pulkiai anglų kalba karštai ir užsidegusiai jis apibūdino Lietuvos reikalus ir prašė amerikiečius per savo atstovus Lietuvos reikalą remti. Kiek toje minioje buvo tų tikrų amerikiečių, sunku pasakyti. Tačiau mes jautėmės labai patenkinti, kad galėjom atlikti svarbų darbą.

Kiek vėliau Lietuvos Atstatymo bendrovė kažkokiam Pensylvanijos miestelyje įsteigė "fabrikėlį" gaminti tam tikrą chemikalą -- "resorcin", kuris buvo naudojamas I Pas. kare ir kuris nepigiai kainuodavo pagaminti.

Jaunasis inž. Žiūris surado būdą daug pigiau tąjį chemikalą padaryti. Užtiko Pensylvanijos kalnuose vietovę, kur buvo rūda, iš

kurtos galėdavo gauti tą chemikalą.

Toji Lietuvos Atstatymo bendrovė išleido apie \$100,000 įsteigti fabriką tame miestelyje. Karui užsibaigus, "resorcino" pareikalavimas labai sumažėjo, ir mūsų lietuvių vos pradėta pramonė sužlugo.

Kai kurie "šerinkai" kaltino Atstatymo bendrovės vedėjus ir tuo pat inž. Žiūrį. Tačiau rimtai į tą reikalą žiūrint, niekas nebuvo kaltas, tai buvo gyvenimo eigos likimas.

Iš to, ką čia prisiminiau, reikia pasakyti, kad velionis inž. Žiūris nebuvo toks eilinis žmogus. Tai buvo asmuo, kurio netekus mūsų lietuviškame pasaulyje padaryta didelė spraga. Jis buvo ne tik nuostabus Lietuvos patriotas, bet ir kartu nuoširdus amerikietis, daug gera savo išradimais padėjęs amerikiečių technikai.

Amerikos lietuvių istorijoje toks vardas, kaip inž. Žiūris, nebus užmirštas.

PR. NARV.

ĮSIJUNGĖ Į LIETUVIŲ FONDĄ

Lietuvių Fondo valdyba gavo džiugią žinią -- Kenosos Lietuvių Bendruomenės apylinkės ribose susibūrė vienuolika vietos lietuvių ir organizuotai įsijungė į Lietuvių Fondą, kiekvienas inėšdamas po šimtą dolerių.

Kenosos LB apylinkės pirmininko Jono Milišausko teigimu, tai ne profesionalai, bet fizinio darbo atstovai, darbininkai. Jų įsijungimą į LF lėmė ne jų uždavinio didimas, bet supratimas fondo paskirties ir jo uždavinių remti lietuvių stiprinimą bei liet. kultūros ugdymą. Tie lietuviai tai: Ignas Grigaliūnas, Bronius Juška, Stasys Milašius, Antanas Navickas, Jonas Počiulis, Stasys Počiulis, Stasys Ralys, Richardas Stankus, Jonas Šumskis, Adolfas Vadeiša, Stasys Valaitis.

GINTARAS

Lietuvos auksas

Kainos nuo \$25.00

Ivairiausios gintarinės dovanos vyrams ir moterims prieinamiausiomis kainomis

AMBER GUILD LTD.

80-19 31st Avenue

JACKSON HEIGHTS, N. Y.

Tel. HIA 9-5855

Pasiekiamo: auto iki 31 Ave. Northern Blvd, IND subway iki Roosevelt Ave, IRT iki 74 St. Port Bus iki 31 Avenue.

John Birch

CAPTAIN, U. S. ARMY, served as Christian Missionary in China. Volunteered service with Flying Tigers, Intelligence Officer. Rescued U. S. Airmen behind enemy lines. One of first casualties of World War II. Killed in battle with Chinese Communists. In hallowed memory 17th Anniversary, August 25th.

BROOKLYN CHAPTERS

Send to:

John Birch Society Belmont 73, Mass.
(For literature)

MES

Vytautas Širvydas

Atkelta iš 1 psl.

Pasaulinės literatūros institutas Maskvoje suplanavo išleisti kelių tomų enciklopedinį veikalą — Sovietinės literatūros istoriją. J. Vlks Naujienose pastebi Vilniaus akademiko K. Korsako pareikštą (Pergalės žurnale) "tautinį atsparumą prieš maskviečių leidėjų pasikėsinimą šioje grožio literatūros istorijoje tautinį savitumą nustelbti koku tai pliku sovietiniu" (vienų rusų?). Prie protesto prisidėjo ir Pergalės redakcija (nr. 7). Veikalas rusų kalba ir skiriamas literatūrą studijuojančiai studentijai. Korsakas rašo: "Nemažinant sovietinės literatūros, kaip naujo tipo, mums vis dėlto atrodo, kad būtina atskleisti kas atskirų Sovietijos tautų literatūroje yra savita, nenustelbiant ir nenutemdinant pliko apynasrio principu (teorine schema). Kas rašys? Ar bus pakviesta visų Sovietijos tautų atstovai, ar darbą atliks vien literatūrinės pajėgos Maskvoje?" Sakoma, abejotimų-protestų balsą pakėlė ir kitos Sovietijos tautos, bet, J. Vlks nuomonę "nuosakiausiai ginasi K. Korsakas." Dalykas svarstytas net Voprosy Literatūry žurnale. Kaip žinoma, be "Literatūros istorijos," planuojama ir 10 tomų Sovietijos istorija, kuriai gal, taip pat, reiktų atitinkamų protestų kelti, kad maskviečiai visko savaip nenuitašytų?

Redakcinio "Siekia palaužti mus" Draugas aną dieną sprendė; "Okupantų bolševikų pastangos tuščios; tauta nepalužo; ji pasiliko moraliniai ir tautiniai visiškai sveika." Tad kam aliarmuoti dėl pastebimų (ne nuo šiandien) sovietų ambasados pastangų niekinti mūsų veiksmus ir "neutralioje visuomenėje medžioti" — per spaudą, gyvu žodžiu, asmeniniais kontaktais, organizuojant ekskursijas? Pasistatykime klausimą: jei išsivijios iš viso nebūtų, ar tauta palužtų? Ar ji moraliniai ir tautiniai mirtinai susirgtų ir numirtų? Ar tai įvyktų, jei "neutralioji visuomenė" (kur ji, ir kiek jos?) pagundoms pasiduotų? Jei tauta, šiaip ar taip, vistiek nepalužtų, vistiek būtų moraliniai ir tautiniai sveika, kam į padanges šauktis? Imkime ekskursijas. Šįmet įleista tik 5 raudonukai, kurie, aišku, nuvažiavo užrištomis akimis ir grįžo užčiauptomis burnomis. Jų vaidmuo Amerikos lietuviams bereikšmis. Tas pats ir kitur. Kaip šuns balsas į dangų neina, taip Ambasados pastangos "gyvu žodžiu" tepasiekė (J. Cicėno liudijimu) tik Šalčių "nujoti," o šis "bejodamas" nusinešė socialdemokratų Darbą, kuris, dėl lėšų ir bendradarbių stokos, ir taip būtų pats į kapus nujojęs. Ar reik Jeruzalei verkti dėl šitų "laimėjimų"?

Vaikšto gandai apie planus iš Vilniaus atkviesti grupę suvaidinti mums šen ir ten lietuvių Klovos operą Pilėnai (ar Švedo akademinių ansamblių), ir jau daug kur veiksmių silpnus tautinius nervus sunervino: nuo Draugo iki Darbininko redakcijų imtinai. Ne jau Pilėnai atliktų tai, ką Šalčius neišmintingu rašiniu padarė žurnalui Darbas: žurnalas, leidėjai, redakcija, bendradarbiai ir skaitytojai, kaip arabai anglių poemoje "folded their tents and slunk away"? Plunksna, tiesa, galingesnė negu kardas, bet netikime, kad Klovos kūrinys ar Švedo ansamblis sugriautų išsivijios kietąjį ryžtą padėti, kuo gali, tautos kamienui iškovoti žmogaus ir piliečio teises, kurias žmonijai atnešė prancūzų revoliucija, o lietuviams (ir rusams bei kitiems rytų europiečiams) atėmė bolševikų revoliucija. Tiesa, sprendžiame pagal save: mūsų nepalužtų ir pragaro vartai, bet kitus mūsų brolius — ispaniškai tariant, Quien sabe?

Naivumas ar gudrumas?

AL. GIMANTAS

Įdomu stebėti Amerikos lenkų susijaudinimą, Kongresui nutarus sustabdyti Lenkijai skirtą paramą iš amerikinės pagalbos užsieniams fondų.

Atrodo, kad sunku rasti lenkų, kurie šiuo klausimu turėtų skirtingą nuomonę. Faktai, tiesa, visiems puikiai žinomi. Lenkija yra sovietinama, kraštas visiškoje sovietinėje kontrolėje su tam tikromis, vietomis ryškesnėmis, vietomis net ir sunkiai pastebimomis autonomijos žymėmis.

Bet išsivijai lenkai niekad neužmiršta, kad pagrindinis jų tautos kamienas gyvena ne kur kitur, o kaip tik pačioje Lenkijoje. Jie neužmiršta, kad visas tas košmaras, gaublas šiandien lenkų tautą, visvien yra laikinis. Išsivijai lenkai žino ir supranta, kad reikia daryti visą, kad tik kiekvienu įmanomu (pažįstamas lenkas kartą tvirtino, kad ir neįmanomu!) būdu reikia stiprinti tą gyvąjį tautos kamieną, nes tas stiprinimas kartu reiškia ir pačios Lenkijos stiprinimą ir šiandien ir ateitį.

Šiunčiant Washingtono protestus dėl pagalbos Lenkijai nutraukimo, atrodo, svarbiausią akciją vykdo pats Amerikos Lenkų Kongresas, jų apdraudus organizacijos, klubai, laikraščiai.

Visos tos institucijos yra griežtai anti-bolševikinės, smerkiančios sovietus kiekviena proga, šiaip jau varančios didelę antikomunistinę propagandą savųjų ir svetimųjų tarpe.

Bet, jų supratimu, pirmoje eilėje yra tik Lenkija, tik jos, tik jos žmonių interesai. Ir padėti savaiai tėvynei, ne tuščiais žodžiais, ne neįvykdomais planais ir sumanymais, nelaukiant Lenkijos išlaisvinimo, bet veikiant dabar, tuoj pat, šiandien, nedelsiant nė vienos minutės, yra kiekvieno lenko išsivio nedaloma ir neginčijama parama.

Štai, teko skaityti Amerikos Lenkų Kongreso telegramos tekstą, nusiųstą Kongreso užsienio pagalbos pakomiteui (cituojuame originalą): "Your decision to stop completely economic aid to the people of Poland (tenka pabrėžti — ne Lenkijai, ne dabartinei santvarkai, bet tik lenkų žmonėms! — A.G.), who found themselves behind the Iron Cur-

tain not by their own choice or fault, was most shocking... Economic aid to Poland is most essential in upholding the morale and democratic ideas among the Polish people. We strongly protest against your shortsighted and unwise decision."

Ar tie protestai turės kokios įtakos Washingtono, žinia, ne mums čia spręsti. Mums kur kas įdomiau patirti nuomones savųjų tautiečių, kurie, iš amerikinės spaudos puslapių, taipgi bus pastebėję minėtąją amerikiečių lenkų akciją.

Pasiklausinėjus saviškių tarpe, aplamai žvelgiant, galima teigti, kad lietuvių nuomonės čia aiškiai skyla. Didesnė tautiečių dalis galvoja, kad amerikinės paramos sustabdymas sovietinamajai Lenkijai yra teisingas mostas, nes, ta parama, galvojama yra stiprinami ne tiek patys Lenkijos žmonės, kiek jiems svetimas ir primestas režimas.

Tuo tarpu, žymiai mažesnė dalis, atrodo, pritarė lietuvių lenkų pastangoms vėl pradėti JAV pinigais remti Lenkijos žmones, nes tokiu atveju, tikima, žala, kuri gali susidaryti lyg ir remiant dabartinį režimą, bus žymiai mažesnė už tą visą naudą, kurią amerikiniai doleriai gali atnešti patiems lenkams.

Čia, tikima, itin svarbus moralinis momentas. Jis duoda Lenkijos žmonėms suprasti, kad jie nėra užmiršti, kad apie juos galvojama ir šis bel tas net ir konkretaus daroma jiems padėti, kelti jų gerbūvį, palaikyti antisovietines nuotakas. Reikia nepamiršti dar ir to, kad kraštai, gaunantieji amerikine pagalba, turi įsileisti ir ribotas kontroles, kurios turi teisę keliauti po kraštą, susitikti su žmonėmis, patirti jų nuomones, išgirsti jų pageidavimus. Tie kontaktai, esą, turėtų nutrūkti, nutraukus amerikine paramą.

Klysta ar yra teisūs Amerikos lenkai? Ar čia ir vėl pasireiškia tradicinis lenkų naivumas ar šį kartą yra jau neabejotinas gudrumas, stengiantis lenkų tautos naudai gauti galimai daugiau amerikinio kapitalo? Telleka tie klausimai kol kas neatsakyti, bet, tikėkime, gal ir netolima ateitis galės nusunkiai išaiškinti.

Amerikos lietuvių istorijos temomis

BALFO SEIMO DARBOTVARKĖ

Istorijos Dr.-jos pirm. kun. dr. K. Matulaitis skelbia, kad draugijos leidžiamas žurnalas Tautos Praeitis turi 200 prenumeratorių. Išsiversti reiktų 1,000. Narių esama 41. Kultūros Kongresui du draugijos nariai skaitys paskaitas Amerikos lietuvių istorijos temomis: J. Jakštas ir Pr. Paulukonis.

B. Augustinavičiūtė Dirvoje ragina akademikus sustiprinti lietuvių Studentų Sąjungą ir kelti Lietuvos bylą tarptautiniuose studentų suvažiavimuose, kur prieiti prie Afrikos, Azijos ir Pietų Amerikos atstovų, sako, reikią labai daug politinio takto ir ypatingogebėjimo.

Iš Lenkijos grįžęs BALFO pirm. kan. dr. J. B. Končius savo biuletenyje spaudai sako, kad Punske veikia lenkų dėstomąja kalba lietuvių gimnazija, su 271 studentu. Mokytojai gauna valstybinę algą ir kasdien dėsto privalomą lietuvių kalbą. Sportininkas lenkas, lankęs nepasakytą vietą Lietuvoje, pasakoja, lietuvių atrode nusiminę, užsimastę ir bijoję įsileisti į kalbas. Kuraičio pirmas įspūdis Vilniuje, kaip skelbiama, gi buvęs: žmonių veidai buvo švitiesūs ir ne taip jau nusiminę.

Maskviečiai tik iš Vilniaus Sovietskaja Litva patyrė, kad Chruščevonė pasitenkinimas mažo Žaparožė automobiluko gamyba (vie-

toje traktorijų) Ukrainoje gamybos nesustabdė ir pliečiai, turį po 1,800 rublių, galės jų pirkti. Gamybą siekiama išplėsti iki po 150,000 per metus. Galionu gazolino nuvažiuojama 45 myllas. Lietuvoj vartojami lignonius į liginines pristatyti ir pašti išvežioti.

Caro Ivano IV kazokai Sibirį užkarliavo, Chruščevo 2 milijonai jaunimo plėšinius plėšo. S. Miglins Drauge suskaltė per dešimtį skelbtų Lietuvos jaunimo ten išsuntimų, kurių skaičius, rodos, neviršija 2,000.

Chicagos u-te esama 60 lietuvių studentų. Dalls susimetus klubelyje, kur "dėl mažo narių skaičiaus, o gal ir dėl per didelio intelektualumo (?) didesne veikla nepasizymi." Taip rašo studentė Balūnaitė Akademine Prošvaistėse.

Dirva sveikal pastebi: ALTas yra viena pagrindinių JAV lietuvių organizacijų. Tačiau, esmė ne įstatų paragrafuose, bet žmonėse, kurie darbą dirba. — Rodos, 11 naujos Tarybos narių dar ne įstengia valdybos išrinkti?

Londono Europos Lietuivyje kasdienišky smulkmenų autorius Jonas klausia: Ką naujo, patrauklaus kas gali duoti Vasario 16, Rugsėjo 8, ar kitoms mūsų šventėms? Su druska ima dr. J. Girniaus pareiškimą Tautoje ir tautinėje iš-

Seimas vyksta Baltimorėje, Southern Hotel, spalio 13 d. Spalio 12 d. 7:30 val. susipažinimo vakarienė lietuvių svetainėje, 851 Hollins St.

Spalio 13 d. — Southern Hotel, Light & Redwood Sts. — 9 val. delegatų registracija, 10 val. seimo atidarymas — dr. Armanienė — rengimo k-to pirm.

Invokacija, himnai, BALFO pirm. kan. J. B. Končiaus žodis ir prezidiumo, sekr. ir komisijų sudarymas, sveikinimas, darbotvarkės priėmimas, centro valdybos pranešimas, revizijos k-jos pranešimas, diskusijos dėl pranešimų.

Po pietų pertraukos — pranešimai iš vietų, aukų itelkimas, BALFO ateities veikla — pranešėjai kun. L. Jankus ir J. Audėnas, direktoriato ir revizijos k-jos rinkimai, nutarimų ir rezoliucijų priėmimas, 7:30 val. iškilminga vakarienė seimo viešbutyje, spalio 14 d. 10 val. ryte — iškilmingos pamaldos šv. Alfonso liet. bažnyčioje, Saratoga ir Park Avenue.

tikimybėje: Jeigu kas nors pradeda nebeatelti, kur lietuvių burlas, tai neabejotinas ženklas, jog toks jau suka nulietuvėjimo keliu. — Patrauklumas, visgi, taip pat rolę turi.

Argentinos Lietuvių Balsas Brazilijoje priskaito 50,000 lietuvių, bet gyvenimas nurašęs 30,000 (20% mišrių vedybų, 15% raudonuojančių, 15% atšalusių, 10% skurde). Tėra tik apie 20,000 sąmoningų ir veiklių. Veik tas pats ir Argentinoje.

Gloria Lind, Metropolitan Operos solistė, "Madama Butterfly" vaidmenyje. Spektaklis įvyksta ši šeštadienį, spalio 6 d., Brooklyno Academy of Music.

Lenkų korespondentas

(Vilniaus pagrobimą 1920 m. spalio mėn. prisimenant)

apie dabartinį Vilnių

Jei emigracijoje esantieji lenkai dar vis negali apsiprasti su mintimi, kad Vilniaus jau jie neturi, tai Varšuvos lenkai, atrodo, jau nereiskia pretensijų į jį.

Tam tikrą laiką Amerikoje buvęs ir Varšuvoje išėmęs rašinėjęs žurnalistas Jerzy Jaruzelski, apsilankęs Vilniuje, rugsėjo 23 d. pateikia nuotaikingą reportažą.

Daugiausia jisai rašo apie Eduardą Mieželaitį, pastaruoju metu laimėjusį Lenino premiją už savo poezijos rinktinę "Zmogus." Tačiau, šalia Mieželaičio minčių apie jo paties kūrybą ir bendrai apie dabartinę lietuvių literatūrą, lenkų žurnalistas pateikia ir paties Vilniaus vaizdų.

Jisai, pavyzdžiui, rašo: "Lietuviškojo plastinio meno šviežumas, originalumas ir naujumas pastebimas Vilniaus krautuose, kavinėse ir moterų apstren-gime.

...Atrodo, kad čionykštės plastikos menas pasiekė Maskvą, o turbūt ir Varšuvą. O šitai atsiranda iš jaunimo susidomėjimo pa-

saulinėm tendencijom ir taipgi nuoširdžiu liaudies kūrybos supratimu. "Neringos" viešbutis seniau buvusioje Mickevičiaus gatvėje, netoli nuo buvusio "George" viešbučio, dabar laikomas klasikiniu nūdieno lietuviško interjero pavyzdžiu.

Įrengimuose sujungtas paprastas medis, metalas, degintas molis ir linas su figūrų motyvais. Viskas taip paprasta, lakoniška. Mėgstamiausios spalvos: pilka, geltona ir juoda. Plastikai savo meną išreiškė medyje. Pakelių rūpintojėliai primena pagonių dievukus. Senoviška lietuviška keramika ir audiniai taipgi teikia įkvėpimo nūdieniam stilizavimui.

Lietuvių plastikų karta išaugo Vilniaus Meno Institute ir vietos dailės mokyklose. Antakalnyje neseniai atidaryta mokykla ypatingai gabiems mokiniams. O mieste bendrai galima pastebėti didelį pietizmas tradicijai ir paminklams.

Dabar atdaros 9 katalikų bažnyčios, o kitos rūpestingai konservuojamos (šitie autoriaus teigimai, atrodo, neatitinka tiesios, nes jau

ir patys lietuviai neslepia, kad daugelis bažnyčių apleistos. Red.).

Visiškai restauruota Trakų pilis. Savo metu dėl to buvo kilusi kritika net centrinėje spaudoje, nes tai buvo gana brangus sumanymas.

Katedroje dabar yra tautinis muziejus ("Paveikslų galerija," Red.) su turtinga Smuglevičiaus kolekcija, galima pamatyti Aleksandro Jagellioniečio ir Barbaros Radvilaitės kapus.

Vietiniai istorikai vis labiau domisi klausimais, susijusiais su lietuvių-lenkų santykiais. Tai tikriausiai yra naudinga, nes prisirinko visa eilė dalykų. O tuo tarpu lietuvių rašytojai nuoširdžiai susidomėję stebi mūsų kultūrinį gyvenimą. Dairiai į mus ir puikūs jų dailininkai. Tai ir gerai, nes mus juk daug kas riša, o ypač savitarpio susidomėjimas."

Gudų kalba Minske pasirodęs mūsų liaudies pasakų rinkinys išleistas ir rusų kalba Tvankstėje (Kaliningrade). Kitas rinkinys išėjo gruzinų ir azerbeidžanų kalbomis Kaukaze.

PASTABOS...

V. Tysliavienė

Brooklyno operos sezonas

Tuo tarpu, kai Chicagos lietuvių operos kolektyvas jau eilę metų tūkstančius dolerių išleidžia, statydamas italų ir kt. (ne lietuvių) operas, tai New Yorke, italu vadovaujama grupė svarsto lietuviškos operos pastatymo galimybes.

Netrukus paaiškės, kada įvyks lietuviškosios operos premjera. Šiuo metu generalinis direktorius Guido Salmaggi labiau susirūpinęs 1962 - 1963 operos pastatymais Brooklyne. Kreipdamasis į Vienybę, jis praneša, kad Brooklyn Opera Co. ši šeštadienį, spalio 6 d., pradeda savo sezoną populiaria Puccini opera "Madama Butterfly", kurios pagrindinį vaidmenį atliks Gloria Lind, Metropolitan Operos solistė.

Šis spektaklis, kaip ir visi kiti, vyks Brooklyn Academy of Music, ten pat, kur 1961

GUIDO SALMAGGI
General Director

m. įvyko Vienybės deimantinio jubiliejaus minėjimas. "Madama Butterfly" spalio 6. d. diriguos Siegfried Landau, Brooklyno Filharmonijos dirigentas. Režisuoja Robert Ackart, o autentiškas japoniškas dekoracijos ir kostiumus paruošė Valentino.

SIEGFRIED LANDAU

Po "Madama Butterfly" seks kiti Brooklyno Operos spektakliai: spalio 13 d. - La Traviata; spalio 20 d. Aida; spalio 27 d. - Rigolletto; lapkričio 3 d. - La Boheme; lapkričio 10 d. - Carmen, o gruodžio 15 d. bus specialus pastatymas vaikams - opera Hansel and Gretel.

Būtų gražu, jei lietuviai, gyvenę Brooklyne ir apylinkėse, pavieniai ir kolektyviai (organizacijos) dalyvautų šiuose operų spektakliuose.

Kas ta Brooklyn Opera Co.?

Tai gana senai įsikūrusi operos grupė, kuriai vadovavo senasis Guido Salmaggi.

Kai kurie operos mėgėjai ir dabar nostalgikiškai prisimena šį stambaus sudėjimo vyrą, ilgais plaukais, kai jis atsistojęs prie Carnegie Hall (57 gatvės ir 7 Avenue kampe, New Yorke), vedavo derybas dėl operos spektaklių. Senąjį Guido Salmaggi nuolat lydėjo būrys dainininkių, norinčių debiutuoti operoje. Jo pastatymai buvo populiariūs ir aukšto lygio.

Vėliau, Salmaggi operos grupę savo globon perėmė Brooklyn Institute of Arts, įkurdama Opera Society of Brooklyn šūkiu "Let's make Brooklyn an Opera Center".

Kaip ir visos operų grupės, taip ir Opera Society of Brooklyn išlaikoma rėmėjų dėka. Šios "non-profit" organizacijos pirmininkas yra Andrew L. Gomory, Manufacturers Hanover Trust Co. egzekutyvinis viceprezidentas. Operos generalinio direktorium buvo paskirtas jaunasis Guido Salmaggi.

Kultūrinis bendradarbiavimas

Brooklyn Opera Co., turbūt, ypatingą dėmesį atkreipė į lietuvius dėl to, kad kitas Salmaggi sūnus - Felix, yra vedęs lietuvaite Joanną Saulnaitę iš Beverly, Mass. Jos motina - Vienybės skaitytoja, bet ir Joanną, nors ir mažai mokėdama lietuviškai kalbėti, mėgsta peržvelgti nuotraukas Vienybėje.

Jos vyras Felix Salmaggi vadovauja žinomai L. Wagner Opera Co., kuri seniai gastroluoja įvairiuose JAV miestuose. Populiariausi Felix Salmaggi pastatymai kiekvieną vasarą vyksta po atviru dangumi JAV sostinėje - Washingtone.

Kaip matome, italai ir lietuviai tapo giminingi. Chicagos lietuvių populiarizuoja italų operas, o italai New Yorke susidomėję lietuvišiais, - kalba ne tik apie lietuviškų operų pastatymus, bet ir lietuvių solistu dalyvavimą jų vadovaujamos operų grupėse.

Vystosi savo rūšies kultūrinis bendradarbiavimas.

Stebėtojo pastabos...

Atkelta iš 4 psl.

Latviai Viešame Knygnyne New Yorke buvo suruošę neseniai mirusio savo kalbininko prof. Endzelyno (prof. Būgos draugo) veikalų parodėlę.

Kanados Sherbrooke einas La Tribune dienraštis paskelbė buvusio sovietų kalinio anglo Frank Kelly pasakojimą apie arkivyskupą Reinį ir vysk. Matulionį, kuriuos sutikęs Vladimire. Reinys, sako, buvęs areštuotas Maskvoje 1947 m.,

po to, kaip gynė Bažnyčios ir tikinčiųjų teises. Jį nu-teisė dešimčiai metų sunkių darbų Vladimire (netoli Maskvos), kur jau sedėjo vysk. Matulionis. Kelly pasakoja, Reinys ir kun. Alagiani iš kažkur gaudavę ostiją mišiomis. Sargai pastebėjo ir smarkiai Reinį pri-mušė, iš ko šis ir mirė 1953 m. lapkr. 8 d., sulaukęs 60 metų.

Spaudoje vėl apstu žinių apie žemės ūkio negalavimus Lietuvoje. Kada oku-pantas supras, kad negaluo-ja ne dėlto, kad žemė ne-derlinga, ar žemdirbiai ne-mokšos?

Dailininko A. Dargio kurinys. Tai vienas iš jo darbų University of Rochester parodoje, Rush Rhees Library. Apie šią dail. A. Dargio parodą plačiai rašė vietos dienraštis Rochester Times.

Kultūrinės žinios

Vilniaus Akademinio teatro scenoje Gounod operoje "Faustas" Mefistofelio partiją su dideliu pasisekimu atliko Sverdlovsko Operos ir baletų teatro solistas lietuvis Vincas Kuprys. Žiūrovai dėkojo kolektyvui už puikų spektaklį, už talentingai sukurtus ir atliktus vaidmenis, padainuotas partijas. Tačiau visų dėmesio centre šį kartą buvo gastroliuojantis jaunas dainininkas, kuriam operos mėgėjai ypač karštai plojo už išraiškingai išpildytus Mefistofelio kupletus ir serenadą.

V. Kuprys svajojo būti inžinieriumi — metalurgu. Tačiau metus pasimokęs Sverdlovsko Politechnikos Institute, įstojo į Konservatoriją, kurią pernai baigė. Dainininko sugebėjimus V. Kuprys išbandė dar būdamas Sverdlovsko Konservatorijos III-čio kurso studentu.

Solistas V. Kuprys pasižymi labai gerais sceniniais duomenimis, sodriu, galingai visame balso registre skambančiu gražaus tembro bosu. Jis — muzikalios prigimties, gerai jaučiąs muzikinę frazę, su aiškia ir išraiškinga taršena. V. Kuprio sukurtas Mefistofelis — giliai įsimenantis, muzikiniu ir sceniniu atžvilgiais teisingai suprastas vaidmuo. — Taip atsiliepa Kostas Šilgalis Vilniuje išėinančiame savaitrašty *Lit. ir Menas*.

Vilniaus miesto kultūros ir poilsio parko pučiamųjų orkestro koncertą dirigavo svečias iš Estijos — respublikos nuspelnęs meno veikėjas Janas Keramėsas. Tai pirmas įvykis, kai pučiamiesiems dirigavo atvykęs dirigentas.

Koncerto programą sudarė estų kompozitorių kūriniai.

Tai antrasis dirigento J.

Keramėso koncertas Lietuvoje — jis koncertavo ir Palangoje su vietos orkestru.

Rusų kalba išėjo dvi M. Sluckio knygos. Maskvos "Detgizo" leidykla 50 tūkstančių egz. tiražu išleido apsakymų rinkinį vaikams "Kaip sudužo saulė" (ilustracijos S. Krasausko). Tai jau antras M. Sluckio apsakymų vaikams leidimas rusų kalba.

Liet. Valstybinės grožinės literatūros leidykloje rusų kalba išėjo apsakymų rinkinys "Vieno stebuklu mažiau" ("Geriau mums nesustikti"). Vertė G. Kanovičius, iliustracijos L. Pučkoriūtės.

* Nadas Rastenis, advokatas ir poetas, gyvenęs Baltimorėje, Md., išvertė angliškai K. V. Banatcio operos "Jūratės ir Kastyčio" libretą. Opera bus leidžiama lietuviškai ir angliškai.

* Antroji JAV ir Kanados lietuvių tautinių šokių šventė įvyks Chicagoje 1963 m. liepos 7 d. tarptautiniame amfiteatre. Šventėje užsiregistruavo dalyvauti 20 šokių grupių.

* Broniaus Kvicklo parengtoji knyga apie vietoves — "Mūsų Lietuva" — jau renkama Lietuvos Enciklopedijos spaustuviėje Bostone. Bus du tomai. Pirmasis ketinamas išleisti Kalėdoms.

* Alė Rūta-Arbačiauskienė, šiuo metu gyvenanti Los Angeles, Kalifornijoje, 1954 m. laimėjusi dienraščio *Draugo* romano konkursą, dabar laimėjo Dirvos premiją už savo romaną, pavadintą "Keltas į kalnę". Romano konkurso juri komisija buvo sudaryta Bostone, ją pirmininkavo Stasys Santvaras.

Knyga apie Lietuvą

Mano rankose ką tik iš Los Angeles atkeliavusi knyga su dailia mergina jos viršelyje — "Lithuania — Land of Heroes." Tai Leonardo Valluko paruoštas ir redaguotas leidinys, išleistas Lietuvos Dienų leidyklos — 4364 Sunset Boulevard, Hollywood 29, Calif.

Si didoko formato, puošniai išleista knyga susideda iš dviejų pagrindinių dalių — 88 puslapių teksto ir 96 puslapių nuotraukų. Kadangi šis leidinys yra taikomas kitataučiams, kurie apie Lietuvą nieko arba mažai nežino, jo tekstas yra informacinio pobūdžio ir yra pateiktas populiaria forma.

Pirmame skyriuje yra žinių apie patį kraštą ir jos gyventojus; toliau skaitytojui yra nukellami Lietuvos praeitį ir supažindinami su senąja istorija; o dar toliau — rašoma apie lietuvių kalbą, lietuvių laisvame pasaulyje, sovietų-načių susitarimą Lietuvai pavergti, Lietuvos okupaciją, 1941 birželio sukilimą, lietuvių pasipriešinimą naciams, Lietuvos kovą prieš komunistus (partizaninę veiklą) ir kt.

Visa medžiaga yra kondensuota, pilna citatų bei vaizdų apie kalbamus daly-

kus. Pabalgoje yra platus bibliografinis sąrašas.

Akliai ypatingai miela antroji knygos dalis, kurios nuotraukos tikrai gražios. Čia yra gausu vaizdų, retai matytų kituose leidiniuose. Iš šių nuotraukų galima susidaryti pilną nuomonę apie Nepriklausomos Lietuvos laikotarpį. Nuotraukų autoriai: V. Augustinas, J. Bačkaitis, J. Bulhak, A. Gledraitis, K. Gineitis, A. Naruševičius, G. Orentas ir kiti.

"Lithuania — Land of Heroes" knyga yra viena gražiausiai išleistų leidinių šiame krašte. Ji papildys negausią mūsų anglų kalba išleistas literatūros lentyną išelviijoje.

Knyga galėtų būti nebloga dovana anglų kalbą vartojantiems lietuvių draugams įvairiomis progomis. Toks leidinys, kaip šis, lietuviams gėdos nedaro, o kaip tik kalba mūsų naudai.

Kalbant apie šią knygą, būtų galima rasti vieną, kitą silpnesnę jos vietą, bet čia nenorime pretenduoti į šio leidinio kritiką, o tik pateikti trumpus įspūdžius, kilusius knygą bevertant.

Leidinys įrištas į kietus viršelius. Kaina 4,75 dol. Gaunamas pas leidėjus.

E. ŠULAITIS

Gedgaudiškių pylis. Iliustracija iš "Lithuania - Land of Heroes".

The Castle of Gedgaudiškis
Not far from this castle
the remains of the Grand Duke
Gediminas (1275-1341) can
be seen.

Rašytoja F. Neveravičiūtės dukterė Ina spalio pradžioje išvyko iš Washingtono į Indonezijos sostinę Jakartą, kurioje ji dirbavo JAV ambasadoje kaip sekretorė. Ina Neveravičiūtė jau anksčiau yra praleidusi eilę metų užjūryje, Japonijoje ir Korėjoje, Amerikos Raudonojo Kryžiaus tarnyboje. Darbovietės reikalais ir privačia iniciatyva Ina yra apkeliausi aplink žemės rutulį, t. y. išvykus iš San Francisco, grįžo namo per New Yorką. Visos jos kelionės yra užfiksuotos spalvoto filmo juostoje.

A. J. Augūno nuotrauka

Jungtinėse Tautose

UN TURĖTŲ SVARSTYTI IR SOVIETINĮ KOLONIALIZMĄ - SAKO KANADOS UŽS. REIK. MIN. GREEN

"Jungtinės Tautos, tikrindamos padėtį daugelyje pasaulio vietų, neturėtų ignoruoti ir sričių, esančių sovietinėje valdžioje," pareiškė Kanados užs. reik. min. Howard Green, kalbėdamas JT gen. asamblėjos pilnaities bendrųjų diskusijų metu.

Kanadietis kalbėjo rugs. 25 d. priešpriešiniame posėdyje ir palietė visas aktualias pasaulio problemas. Tarp jų buvo ir kolonializmas.

Ryšium su tuo įsiaišminė britų bendruomenę, kuri šiuo metu turi 15 nepriklausomų valstybių. Šitai jis nurodė kaip pavyzdį, kaip galima gražiai gyventi tokioje rasų, kultūrų, religijų ir politinės sistemos mišinyje.

Nuopelnūs už tai įsiaiškirė D. Britanijai ir aiškino, kad, šitaip esant, kartais sunku suprasti, kodėl Jungtinėse Tautose ji sovietų puolama dėl kolonializmo. Esą, į šiuos sovietų puolimus Jungtinės Tautos turėtų pažūrėti iš teisingos perspektyvos.

Kalbėdamas apie sovietinę imperiją, min. Green nurodė, kad daugelis milijonų tenai negali pasinaudoti apsisprendimo teise, ta pačia teise, kurios Sovietų Sąjunga reikalauja kitems.

"Tasai žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių paneigimas meta didelį abejotimo šešėlį ant visos Sovietų Sąjungos padėties kolonializmo klausimu." Todėl, išvadoje, kanadietis ir ragino Jungtines Tautas, kad jos, tyrinėdamos padėtį kitur, nepamirštų ir Sovietų Sąjungos žinioje esančių sričių.

Sovietinį kolonializmą Rytų Europoje šiuo metu trunkančių bendrųjų diskusijų metu Jungtinėse Tautose priminė ir JAV ambasadorius Adlai E. Stevenson.

Rugs. 20 d. įsiaiškino, kad "užtrunkanti tautų represija Rytinėje Europoje ir toliau pasilieka pavojumi, trukdančiu siekti taiką." Bet įsiaiškino, kad JT tą klausimą diskutuoti.

Kanadietis Howard C. Green yra vienas iš 69 užs. reik. ministrų, dalyvaujan-

čių dabartinėje Jungtinių Tautų pilnaities sesijoje.

Jų tarpe yra Amerikos Dean Rusk, D. Britanijos Earl of Home, Prancūzijos Maurice Couve de Murville, Sovietų Sąjungos Andrej Gromyko, Belgijos Paul-Henri Spaak, Izraelio-Golda Meir, Lenkijos Adam Rapacki, Egipto dr. Mahmoud Fawzi ir kt.

Didžiuliam jų jau pasakė savo kalbas bendrosiose diskusijose, kurių metu kiekvienas kalbėtojas paličia aktualiuosius pasaulio klausimus.

MEKAS ŠAUKIA PRIEŠ PASAULĮ

TOKIA ANTRAŠTE FILMŲ KRITIKAS ALBERTO MORAVIA ITALŲ LAIKRAŠTYJE EXPRESSO RUGP. 9 D. RĄŠO APIE LIETUVIO SUKURTĄ FILMĄ, KURIS TARPTAU TINIAM FILMŲ FESTIVALYJE ITALIJOJE LAIMĖJO PIRMĄJĄ PREMIJĄ.

Kaip ir Shadows, "Medžiai ir šautuvai" yra eksperimentinis filmas. Savo spausdintam manifeste, kuris kartu yra ir filmo įvadu, Jonas Mekas rašo: "Aš jums neapasakosiu istorijų. Istorijas aš palieku taikiam ir pasitenkinusiam. Aš gi šitam savo gyvenimo laikotarpy nesu nei patenkintas nei taikus. Aš esu giliai ir visuotinai nepatenkintas. Ar aš turiu dar jums aiškinti, kodėl? Ar gi jūs neskaitytė šį rytą savo New York Timeso ir Pravdos? Tai kodėl, tada, stebitės, jeigu poetai pradeda nerimauti?" — ir, truputį toliau: "Aš nuričiau per daug melo. Dabar, jeigu kas nors mane pykina — rėkiu. Kodėl neišrėkt ant ekrano, kas mane pykina — pamėginkite man uždrausti!"

Šitos dvi ištraukos duoda raktus į filmo turinį ir jo formą. Pirmiausia, "Medžiai ir šautuvai" nėra tobulo filmo: jis šaukia protestą; toliau, mes matom, kad šito protesto objektas yra modernus pasaulis — tiksliau: tas modernus pasaulis, kuris šiandieną apsirėškia neo-kapitalizmo klestėjimu, atominė bomba, didžiostomis Amerikos biznio korporacijomis, Kuba, apsiginklavimo lenktyne, ir t. t. Mes galėtume sakyti, kad Jonas Mekas čia eina kartu su Anglijos jaunąja "pasipiktinusi generacija."

Galima jį būtų priskirti ir prie "beat," bet, tuo atveju, jis skirtas nuorašytojų Kerouac ar Salinger tui, kad jis atsiskaito mistiškumo ir Zen budizmo. Užuot to,

jis užsiangažuoja egzistencializmo prasme.

Kino menas yra dažnai palyginamas su teatru ("kinas yra fotografuotas teatras"); jis yra palyginamas su romanu ("abu naudoja fabulą"); su dailės menu ("abu naudoja vaizdinį žodyną"); ar su poezija.

Jono Meko filmas neturi nieko bendro su teatru. Jis taip pat nieko bendro neturi su fabula. Neigi jis turi daug ką bendro su dailė: jo vaizdai neturi uždaros, specialios forminės vertės patys savyje. Jeigu norime palyginti, jo filmas yra arčiausias moderniajai poezijai, ypač po-Elliotinei ir po-Audeninei anglo-saksų poezijai.

Ką mes matome šioje poezijoje? Šita poezija egzistuoja išraiškų žodinių konstrukcijų sugestijom. Iš pirmo žvilgsnio jos atrodo padraikos ir neaiškios, drumstos; esmėje, tačiau, jos yra surištos ir iliuminuotos aiškia, linijine tema.

Modernioji poezija, palyginus ją su ankstyvesniąja (kuri, nors slepiantis savy daugelį temų, niekad visai neatsiskleidžia, ir lieka neaiški ir drumsta ir savo pačiam aiškume), yra labai hermetiška. Savo esmėje, tačiau, ji nėra taip uždara, nes, kaip sakėm anksčiau, jos tematika yra kristaliniai aiški ir racionali.

Toks yra Jono Meko filmas. Filmo vaizdai, kurie, iš pirmo pažvelgimo, atrodo be logikos, pasimetę ir nesurišti — taigi, absurdiniai — yra, tikrumoje, suriš-

ti aiškia ir atvira tematika.

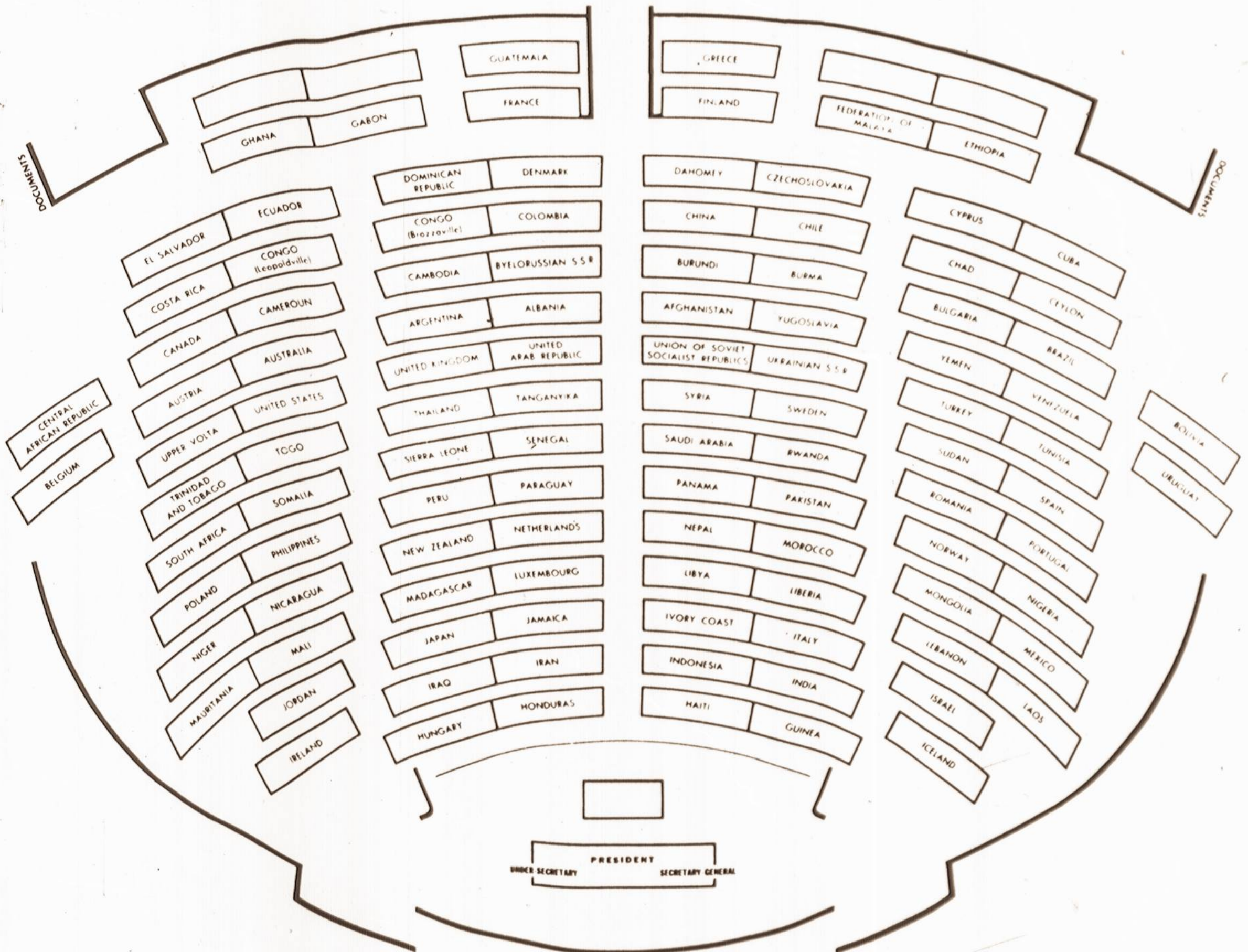
Tam tikra prasme, šitoks filmas, sukomponuotas iš eilės atskirų, nepriklausomų vaizdų, sujungtu tiktai išraiškia, deklaruota tematika, yra arčiau prie kino meno idealo negu filmai su tradicinėmis fabulom, su herojais, einančiais per tradicinę įžangą, užuomazga, vystymąsi, veiksmą ir pabaigą.

Kokia yra "Medžių ir šautuvų" tema? Tema yra jaunos merginos nusizudymas. Jaunas filmo intelektualas stato sau klausimą: "Kodėl Frances nusizudė?"

Esmėje, jo klausimas eina daug giliau. Klausimas tampa: "Kodėl mes einame prie savizudybės?" Filmas mums nerodo istorijos; neigi mes matome patį Frances nusizudymą. Filmas apsiriboją dviejų pagrindinių veikėjų stebėjimu, dienom ir naktim klajojančių New Yorko gatvėmis ir priemiesčiais.

Šitie pasivaikščiojimai palengva atskleidžia atsakymą į pastatytą klausimą, ir atsakymas yra: Mes einame prie savizudybės, nes mums nėra kito pasirinkimo; modernus pasaulis, su savo pinigų ir jėgos geismu, mus stumia prie savizudybės. Moralas: pakleiskime modernųjį pasaulį.

Šitas atvirumo ir kūrybinės laisvės jausmas yra dar toliau sustiprinamas gero aktorijų kolektyvo, ypatingai Ben Carruthers, Benio rolėje, ir Frances Stillman, Frances rolėje.

Tokia eilės tvarka susėdė Jungtinių Tautų generalinės asamblėjos delegatai šiuo metu vykstančios septynioliktosios sesijos metu. Tvarka kasmet keičiasi, būtų keliu traukiant vardą to krašto, kurio atstovai užima pirmą vietą kairėje nuo prezidiumo (šioje schemeje - dešinėje).

VIENYBĖS TRADICINIS METINIS KONCERTAS

Šeštadienio vakare, lapkričio 24 dieną 8 val.

PROGRAMOJE

KANTATA APIE LIETUVĄ

Dalyvauja

DAIVA MONGIRDAITĖ - sopranas

Žodžiai poeto
S. Santvaro

KOMPOZITORIUS JULIUS GAIDELIS

Muzika komp.
J. Gaidelio

STASYS LIEPAS - baritonas

BROOKLYN
ACADEMY
MUSIC HALL

30 LAFAYETTE AVENUE
BROOKLYN 17, N. Y.

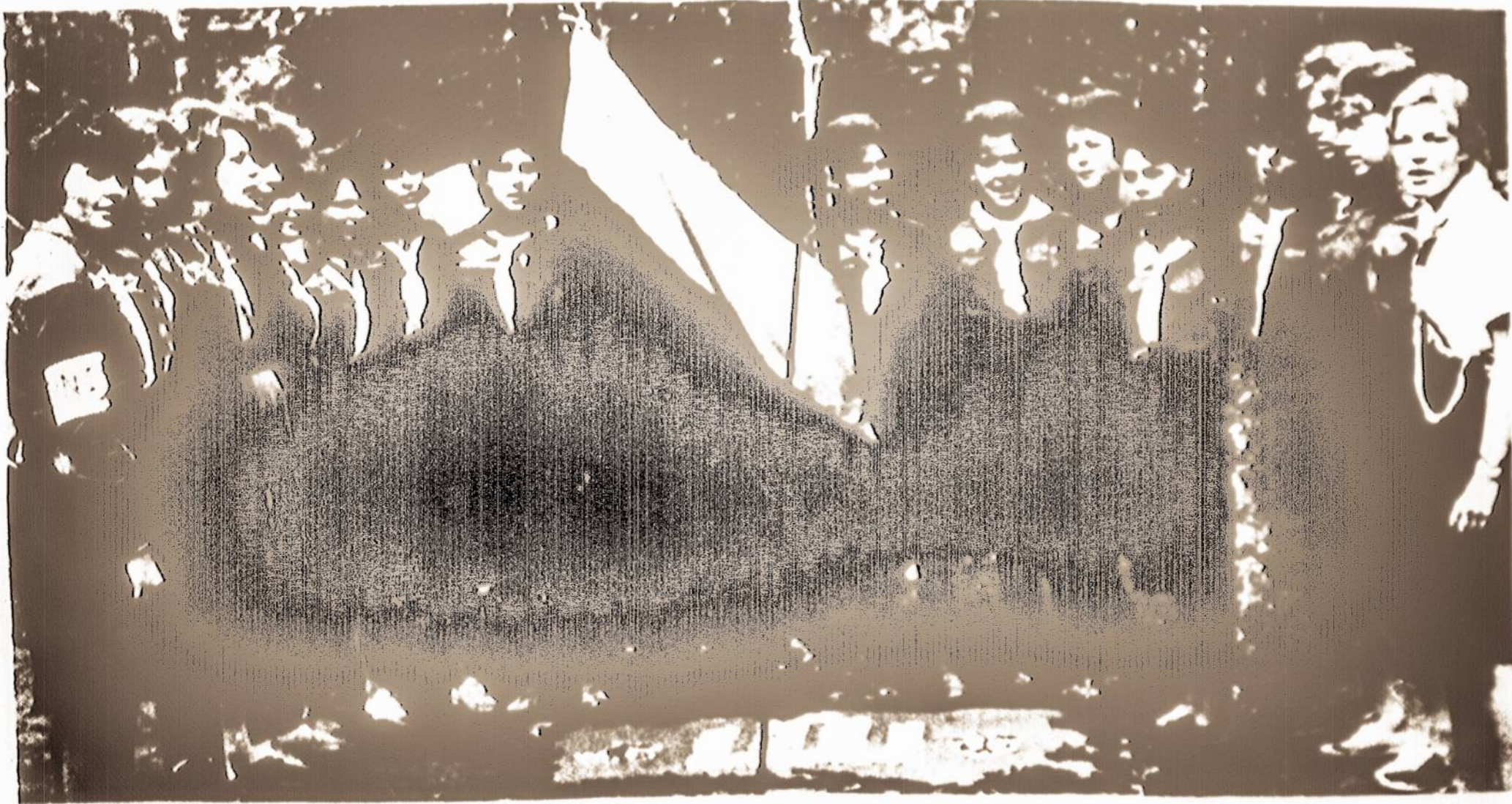

Bostono Lietuvių Mėsrus Choras (viduryje — dirigentas komp. Julius Gaidelis)

BILIETAI:

ORKESTRA - \$3.00
BALKONE - \$2.00

New Yorko skautės "Maironio" vardo stovyklų. Dešinė vadovė R. Kulytė.

DVYLIKTOJI AKADEMINIO SKAUTŲ SAJŪDŽIO STOVYKLA

Rugsėjo 1 — 9 dienomis Morpeth, Ontario, Kanadoje įvyko XII akademinio skautų sąjūdžio stovykla.

Per dvyliką metų ASS stovyklose pamažu kito žmonės, kito stovyklų programos, kito nuotaikos. Šios mintys kilo, bežiūrint į jauną šios stovyklos sąstatą: tarp 130 stovyklautojų beveik visi jauni studentai, tik vienas kitas pasimaišęs filisteris ar svečias. Ne veltui stovykla pasivadino "Atžalyno" vardu.

Įdomiausia ir gal stipriausia stovyklos dalis buvo

lituanistikos seminaras, prarastas fil. D. Koklytės, pateiktas pirmą stovyklavimo savaitgalį ir beveik išimtinai susikoncentravęs ties lietuvių literatūra. Seminaro dalyviai: dr. R. Šilbajoris metė žvilgsnį į "Naujas apraiškas lietuvių literatūroje," dr. J. Grinius eilėje paskaitų kalbėjo apie "Maironį kaip rašytojo asmenį," apie Putino kūrybą, "Lietuvių studentų sovietinėje literatūroje" ir "Lietuvių rezistentinį darbą, žiūrint vokiečių akimis." Fil. B. Vaškėlis supažindino

no jaunosius klausytojus su "Simbolizmo apraiškos lietuvių literatūroje" ir fil. D. Bulgarskaitė pristatė K. Binkio poeziją.

Savaitės bėgy stovykloje vyko ASD ir korpų Vytis organizacinės sueigos, įvairios diskusijos, paskaitos, sportiniai užsiėmimai ir,

vakarais, tradiciniai laužai bei dainų šventės. Paminėtini: senj. A. Senbergo tema apie istoriją ir politinį mokslą Sov.Sąjungoje, fil.G. Šerno pašnekesys apie profesinį inžinierių. Atidžiai išklaudyta Dr. A. Schwarz juostoj užrekorduota paskaita apie komunizmo pa-

APDOVANOTAS "MERITORIOUS SERVICE AWARD"

Dr. Vytautas A. Dambra-va, šiuo metu dirbęs Voice of America Lotynų Amerikos skyriuje, US Information Agency viršininko, kartu su kitais tos agentūros tarnautojais, apdovanotas "Meritorious Service Award." Dr. Dambra-va Voice of America žinyboje dirba nuo pat lietuvių programos įvedimo. Pradžioje jis dirbo New Yorke, vėliau Vokietijoje, o iš ten neseniai sugrįžęs gerai užsirekomendavo kaip Lotynų Amerikos skyriaus režisūros direktorius.

vojus.

Dalis stovyklautojų dalyvavo išvykoj į Stratford on the Avon, Ontario, kur stebėjo Šekspyro "The Tempest" — Audrą.

Stovyklos metu dvidešimt trys kandidatės ir junjorai tapo priimti į tikrųjų organizacijos narių šeimą.

Stovyklai energingai vadovavo: senj. Algis Zaporackas, viršininkas, senj. Rimas Griškėlis, adjuntas, T. N. Gintarė Šilekaitė, sesių komendantė, senj. Vladas Stropus, brolių komendantas. Stovykloje periodinai ėjo laikraštėlis, "Atžalyno Aida", redaguojamas t. n. L. Petrauskaitės ir senj. J. Žukausko.

B.

"Atžalyno" stovyklos viršininkas senj. Algis Zaporackas ke- liamas į "aukštį". D. Penko nuotrauka

RAY'S LIQUOR STORE

JUOZAS IR IZABELE MISIUNAI

įvairiausios rūšies amerikoniški ir importuoti gėrimai. Didžiausias degtinės ir vyno pasirinkimas.

103-55 LEFFERTS BLVD. RICHMOND HILL, N. Y.
Telefonas: Virginia 3-3544

LISAUSKŲ MAISTO KRAUTUVĖ

Lietuviški sūriai, juoda duona, aukštos rūšies rūkyti kumpiai, dešros ir skilandžiai pigiomis kainomis
Prekes siunčiame ir per paštą

Martha & Peter Lisauskas
64-09 56th Road Maspeth 78, N. Y.

Telephone: TWining 4-8087

AUKŠČIAUSIA BANKO RATA

TAUPOMŲ SASKAITŲ IŠMOKAMA DABAR

4 1/4 %

1 METUS

SKELBIAMA GALUTINĖ VELIAUSIA DIVIDENDŲ RATA

už metų ketvirtį, pasibaigusį 1962 m. rugsėjo 30 d.

3% metinių reguliarių dividendų, plus 1/2% metinių specialių dividendų už pinigus, tebeįkomus banke nuo 1961 m. liepos 17 d., pradedant nuo \$10 iki \$30,000 vienam asmeniui ir iki \$60,000 dviem asmenim.

Bažnyčios ar kavitatyvinių organizacijų pinigai iki \$100,000 sumos gauna 4 1/2% per metus (3% reguliarių plus 1/2% specialių dividendų vienerių metų pinigų laikyme), o už sumas per \$100,000 duodama 4%. (3% reguliarių plus 1/2% specialių dividendų vienerių metų pinigų laikyme).

PINIGAI DEPOZITUOTI IKI SPALIO 15
UŽDIRBA DIVIDENDUS NUO SPALIO 1

paskui nuo depozito dienos
KAS METŲ KETVIRTI

THE KINGS COUNTY SAVINGS BANK

Incorporated 1860

TELEPHONE President 3-7000 FOR INFORMATION

Eastern Parkway Office:

539 Eastern Parkway at Nostrand Ave.
Brooklyn, N. Y.

Broadway Office:

135 Broadway at Bedford Ave.
Brooklyn, N. Y.

Massapequa Office:

Hicksville Road and Jerusalem Avenue
opposite Holiday Park Shopping Center
Massapequa, N. Y.

Member Federal Deposit Insurance Corporation

Gimtaji kampelį prisimenant...

Senasis Trumpačių sodžius

Tęsinys

PRANAS NARVYDAS

Eidami į pirtį, ypač žiemos metu, kiekvienas nusinešdavo vantą. Ten sumerkdavo vandens kubilą, ir kai ant įkaitintų krosnies akmenų užpildavo vandens, tai pirtis prisipildydavo karštų garų, ir vantos nuo garų pasidarydavo švelnutės ir šilkas ir kvėpėdavo išsiskleidusių beržų kvapu. Kol buvom vaikai, ir kai karštai garuose išperdavo, žiemos laiku išbėgę galėdavom po sniegą voltotis, kiti bėgdavo ir nerdavosi į „soželkoje“ iškirstą eketę. Nuostabu, nieko nekenkdavo; senieji to malonumo vengdavo.

Tos jų laujos ir pirtys būdavo atokliau nuo gyvenamo namo, kad gaisrai kilus, nebūtų pavojaus.

Tai ten tos blaurybės — piktos dvasios — daugiausia ir veisdavosi. Kartą šeštadienio vakarą vyrai bekortuodami susiginčiavo. Vienas sako, duosiu tam rublį, kas nueis į pirtį ir parneš nuo krosnies akmenį. O būta jau vidurnakties. Vienas drąsuolis sutiko eiti, išėjo ir negrįžta. Laukę gerą valandą ir pagaliau nutarė eiti ieškoti. Pasiėmę žibintų, nuėjo ir rado po plautais drąsuolį pakistą negyvą. Užgnatbybas negyva. Sako, tai buvęs pikty dvasių ar laumlių darbas. Taip tos įvairios šnekos eidavo iš vienos vietos į kitą su įvairiais pagražinimais.

Senais laikais kelių niekas apie sodžius nežvyruodavo. Todėl keliai pavasarį ar rudens laiku buvo, taip sakančiam, neišbrendami. Keliukai eidavo daugiausia žolynais, pievomis ar paupiais. Buvau dar mažas. Sodžiaus paupio keliu, į Latviją važiuojant, pagal Kivę stovėjo senas kryžius — koplytėlė, suklypusi ir samanota. Koplytėlėje buvo mažos medinės stovylėlės, valzduojančios šv. Joną, krikštijantį Kristų. Kiek atsimenu, šv. Jonas jau neturėjo galvos, bet rankoje laikė indą, iš kurio liejo vandenį Jėzui ant galvos. Ant koplytėlės stogo maža būdelė, kurioje kabojo varpėlis, kuris vėjui pučiant, supdavosi ir skambėdavo. Mano laiku gi jis dar supdavosi, bet buvo surūdijęs ir nebeskambedavo.

Kada mano senelis eidavo laukų apžiūrėti, sekdavau paskui ir visuomet norėdavau tą koplytėlę pamatyti. Man paaugėjus, koplytėlė visai sunyko. Kivės vanduo pavasarį išplovė žilvičių krūmą ir koplytėlę nuplukdė. Pavasarį potvyniams praėjus, radome lankose ją vandens išneštą ir visai nepanašią į seniau buvusią. Joje jau nebuvo nei Jono Krikštytojo, nei Jėzaus stovylėlių.

Mano senelis buvo jau senas, bet dar stiprus. Jis papasakojo tos koplytėlės istoriją. Buvęs piemenukas kokių 7 metų, kai 1812 m. Napoleono patrusi armija netvarkingai traukėsi nuo Rygos per Kuršą ir Lietuvą. Žiema buvo neišpasakytai šalta. Sako, varnos lėkdamos krisdavusios sušalusios.

Dalis tų kareivių užplūdę ir mūsų sodžį. Suvalgę, alkani, sušalę, su vietiniais žmonėmis negalį nesuskalbėti. Buvo labai pikti. Laužę tvoras ir kurenę kiemuose ugnis, valgį iš gyventojų ėmę, vietas gaudę ir kepėdavo, nakvoję, kur patenka — daugiausia kiutėse, nes čia geresnė užuovėja. Grįčiose nebuvo vietos. Rytą jiems išėjus, radę keletą negyvių. Nežinia kur juos palaidojo.

Pavasarį Kivėi ledu išnešus, rado vieno kareivio lavoną, išneštą į krantą. Kadangi ant kaklo rado rožančių ir kitus katalikų ženklus, tai toje vietoje sodžiaus dailidė padirbino ir sodžius pastatė tą šv. Jono koplytėlę.

Tuo paupio keletu toliau, paėjus į kalnelius, buvę platus alkšnynai. Ir ten lyg kažkieno atneštas nepaprastai didelis akmuo, kurį vadinavo Žvirblio akmeniu. Iš kur toks vardas, kas žino? Sako, seniau, kai buvo dideli alkšnynai, tai po tuo akmeniu šernas išsikąsęs urvą. Bet kai žmonės jį ten surado, tai tol jam nedavę ramybės, kol jį nenudangino.

Mano laikais jau tų alkšnynų nebuvo. Buvo dar keletas apskurdusių medelių, tačiau Žvirblio akmuo vis laikėsi. Dovydaitis, ant kurio lauko tas akmuo, su įnirtimu tą akmenį norėjo sunaikinti. Ir ugnį kūrėdavo ir paraku, iškalę skyles, bandė suplaisinti, bet šis vis išdidžiai laikėsi. Jau labai buvo sužalotas.

Sloje apylinkėje, kur seniau buvę dideli alkšnynai, gal labai seniai, yra buvusi kariuomenės stovyklavimo vieta ar kovos laukas. Piemeniui būdamas ir gyvulių ganydamas, rasdavau įvairių plonyčių sidabrinų pinigėlių; apie jų istorinę vertę jokio supratimo neturėjau. Tik vėliau esu keletą jų persuntęs dr. J. Basanavičiui, jam tuo metu Bulgarijoje gyvenant.

Dar apie mūsų sodžiaus ūkininkus. Pas mus gyvenamas namas susidėjo iš dviejų galų kaip priprastai buvo sakoma: grjčia ir seklyčia. Seklyčios grindys buvo medinės. Ji buvo svečiams.

Grjčia buvo kasdieninio gyvenimo vieta. Prie šono buvo virtuvė ir pečius, kur duona kepėdavo. Čia sykiu ir valgomas. Tarp grjčios ir seklyčios iš lauko buvo įeinama į priesienį, iš kurio galėjai eiti grjčion, seklyčion ar į kamaraites, kurių būdavo ke- lios.

Keturi Trumpačių sodžiaus ūkininkai turėjo seklyčias. Kiti pasitenkdavo prie grjčios esamomis kamaraitėmis.

Mūsų sodžiuj, kaip ir visoje plačioje apylinkėje, darydavo naminių alų. Vien dažnai, kiti rečiau. Apmėkdavo keliolika pūrų miežių. Gerai išmirkus, nusausindavo ir ant grindų sluoksnui supildavo. Šilta apdengdavo, kad sudygtų. Už keletos dieny miežiai gausiai leisdavo šaknis, kurios būdavo vienos su kitoms susipynusios. Tuomet miežius sklaidydavo ir rankomis trin- davo, kad išsklaidytų, ir taip per keliolika dieny, ligi apdžiūdavo. Galutiniam džiovini- mul pildavo į prikūrentus pečius ar pana- šiais. Dabar tai jau vadinosi salykla, kurią sausą pildavo į maišus ir sukraudavo klėtyje ar kitoje sausoje vietoje. Alų darant, paimdavo tiek, kiek buvo norima alaus pa- daryti. Stambiai sumaldavo ir dabar daryda- vo alų.

Alų padarius ir jam, kaip sakydavo, pradėjus gyventi-rūgti ir putoti, šiek-tiek aprimus, prieš pilant į bačkas, nešdavo kaimyna- nam „koštuvų.“ Tai senas paprotys. Pri- pildavo alaus uzboną ir pas kaimyną. O kada tas alų padarydavo, tai ir taip pat.

Mano tėvas visuomet turėdavo alaus, tuo tarpu kaimynas Šliažas savąjį greitai baigėdavo. Šliažo sodyba buvo plati. Jie prie mūsų sodelio turėjo nemažą daržą, kuriame augindavo daržoves. Senoji Šliažienė mokėdavo išrauginti labai skanių agurkų, o tokių mes neturėdavom. Kaip tik mes alų padarydavom, tai aš ne vienas, bet du tris alaus uzbonus nuvilkdavau, ir parsinešdavau raugytų agurkų. Savo laiku senoji Šliažienė tarnavusi pas ponus. Ji mokėjo skaityti, bet į senatvę turbūt mažai beskaitydavo. Pas juos buvo keletas senų knygų, kurias gavęs proga perskaityčiau.

Bus daugiau

SPAUDOS SKILTYS

Pirmą negu St. Seimas įstatymu ją 1921 m. apipavidalino, Lietuvos Užsienio Reikalų Ministerija buvo paėmė trijų tvarkoma: Voldemaro, Sleževičiaus ir Purickio. Kiekvienas buvo skirtingų asmens bruožų, todėl ir Ministerija vis kitokia atrodė.

Jokio pagrindinio plano plėtotei, tačiau, nebuvo nuo pat pradžios. Voldemaras buvo vyras savavaliis ir tuščias. Sir Austen Chamberlain apie jį sakė: „Tai keistas tipas: pušiau kaimietis, pušiau profesorius.“ Priklausė Pažangos partijai, turėjusiai daug intelektualų, mažai pasekėjų liaudyje. Į St. Seimą jį nepravedė nė vieno atstovo. Voldemaras mėgo elgtis vienas, nepasitaręs.

Sleževičiaus metu, tartum, veikė dvi Ministerijos: viena Paryžiuje, su Voldemaru, kita Kaune su Sleževičium, kuriam, tačiau, labiau rūpėjo kariškų pajėgų sudarymas, nors spėjo pravesti didesnę bendradarbiavimą su kaimynais latviais ir estais. Voldemarui iš Paryžiaus grįžus, Sleževičius nušalintas, nes nesutarė su Valstybės Taryba. Jis priklausė pasekėjais gausenei Liaudininkų partijai.

St. Seimui susirinkus, ministru tapo Purickis — pirmas karjeros žmogus. Jis eks-kunigas, studijavęs Friburgo u-te, todėl mokėjo prancūzų ir anglų kalbas. Voldemaras buvo istorijos profesorius ir mokėjo keletą kalbų. Sleževičius buvo advokatas, be lietuvių, lenkų ir rusų, mokąs ir vokiečių.

Prof. A. E. Senn, (Slavic Review, rugs. nr.)

Šįmet 150 metų nuo tos 1812 m. dienos birž., 23, kada Napoleonas su pusmilionine armija persikėlė per Nemuną ties Kaunu, nužygiavo į Vilnių ir paskelbė Didžiosios Lietuvos Kunigaikštystės atstatymą, paskirdamas Vyriausybės Komisiją: dvarininkus Jelskį, Potockį, Prozoną, Sapiegą, Sierakauskį ir Vilniaus u-to rektorių astronomą Joną Sniadeckį. Faktiniai valdė fran- cūzų karinė valdžia. Napoleonui terūpėjo sumobilizuoti kuo daugiau Lietuvos vyrų savo žygiui Rusijon. Tų laikų Vilniuje buvo maža valstybiškai galvojančių. Daugiausia kludė neturėjimas savų miestelių, amatininkų ir pirk- lių. Miestuose jie veik visai buvo ne lietuviai, kuriems nepriklausomos (atskiros nuo Lenkijos) Lietuvos idėja nebuvo sava. Neįgiamai veikė ir lenkų pastangos neleis- ti net šėšėlinio Lietuvos valstybinio savarankiškumo. Napoleono pralaimėjimas galutinai sužlugdė viltį tada atkurti Lietuvos valstybę.

J. Dainauskas, Drauge

Winter Garden Tavern Inc.

Vytautas Beleckas, sav.

1883 Madison Street
Brooklyn 27, N. Y.

(Ridgewood)

Telefonas: EVERgreen 2-6440

Salė vestuvėms ir kitokioms pramogoms. Geriausias ir tūviskas maistas prieinamomis sumomis.

POLAIDOTUVINIAI PIETŪS

THE

Tel TAYlor 7-9842

Arlington

385 Arlington Ave.
Brooklyn 8, N. Y.

Restaurant

Ona ir Jonas Valaičiai

THREE JOES SERVICE STATION, Inc.

85-42 Woodhaven Boulevard Woodhaven, N. Y.

Telefonas: VIRginia 6-9683

SILVER BELL BAKING CO.

A. RADŽIŪNAS, Savininkas

Mūsų specialybė lietuviška duona. Pyragai vedybiniams ir kitškiems pokyliams.

36-40 Stagg St., Brooklyn 6, N. Y.

Telefonas: STAgg 2-5938

REPUBLIC LIQUOR STORE, Inc.

G. Jokubaitis, Manager

322 UNION AVENUE
BROOKLYN 11, N. Y.
Tel. EVergreen 7-2089

Sportinės nuotrūpos

EDVARDAS ŠULAITIS

Kelias savaites kiekvieną dieną Chicago laikraščiai iki nuobodomo plačiai rašydavo apie būsimas Patersono-Listono bokso rungtynes dėl pasaulio meisterystės. Ir, pagaliau, praėjusio ant-radienio vakare White Sox komandos beisbolo stadijone šis susitikimas įvyko.

Tie, kurie čia tikėjosi pamatyti įdomų bokso mėną (jeigu taip galima vadinti legalias muštynes už pinigus), nusivylė. Ši kova tęsėsi tik dvi minutes ir šešias sekundes. Buvusį čempioną ant grindų paguldė naujasis herojus, buvęs kriminalistas ir padugnių įrankis Listonas.

Sekandią dieną laikraščiai vėl turėjo ką rašyti: šį kartą jie pašventė net 5-8 puslapius tokiam 'istoriniam' įvykiui.

S. Amerikos Lietuvių Fizinio Auklėjimo ir Sporto komitetas pranešė, jog 1962 m. gruodžio mėn. 1-2 d.d. Clevelande bus šaukiamas S. A. L. F. A. ir Sporto Sąjungos suvažiavime.

Pilna balsavimo teise suvažiavime gali dalyvauti sporto klubų rinktieji bei skirtieji atstovai ir Sąjungos administraciniai pareigūnai, o patariamuoju balsu — visi kiti, kurie tik domisi sportiniais reikalais.

Daugiau informacijų galima gauti, rašant: — Lithuanian Athletic Union, 10823 Magnolia Dr., Cleveland 6, Ohio.

* Budapešte įvykusiose pasaulio ir Europos sunkumų kilnojimo pirmenybėse, kaip ir buvo laukta, didžiausią laimikį nusinešė sovietai. Jie laimėjo 4 aukso, 1 sidabro ir 1 bronzos meda-

lą. Taškaiš Sov. Sąjunga buvo pirmoje vietoje — 39 tšk. Antroje vietoje liko Vengrija — 26 tšk. (1, 2, 1 medaliai), trečioje — JAV — 26 tšk. (0, 2, 2).

Įdomiausia kova vyko sunkiame svorėje, kur dėl aukso medalio rungėsi dartinis pasaulio meistris rusas J. Vlasovas su 40 m. amžiaus Amerikos stipriuoliu N. Šimanskiu. Čia amerikietis lengvai nepasidavė rusui ir po dviejų rungtių pirmavo. Tačiau po trečiosios dalies šiek tiek atsilikę: Vlasovo bendra pasekūrė 540 kg., Šimanskio — 537,5 kg. Šiame svorėje varžėsi ir kitos Amerikos milžinas — tik 19 m. jaunuolis H. Gubneris (pagarsėjęs rutulio stūrimu), kuris nugariebė bronzos meda-

* Kristina Keturakytė pasiekė naują Lietuvos rekordą rutulio stūmime. Jos pasėkmė — 15,46 m. Rekordas buvo pelnytas Kijeve įvykusių Sov. Sąjungos Dinamo sporto draugijų pirmenybėse.

* 1962 m. Lietuvos bokso meistrė tapo (nuo lengviausio iki sunkaus svorio): T. Muraška, S. Uosis, A. Zurza, R. Mazuronis, A. Grabasis, V. Tichonovas, J. Pozniakas, E. Simonovas, D. Pozniakas, J. Iržikevičius. Iš jų — S. Uosis ir J. Iržikevičius čempiono vardą sugriebė šeštą kartą.

* Rugsėjo mėn. 30 d. Chicago, Lituanicos futbolininkai ellinėje pirmenybių rungtynėse (ketvirtose šiame rate)

Brooklyno operos spektakliai

SAT. EVE.
Oct. 6th

MADAMA BUTTERFLY

Gloria Lind* — Ruth Carron — Eddy Ruhl — Calvin Marsh* — Adrien La Chance
Jan Salvador — Siegfried Landau, Conductor

SAT. EVE.
Oct. 13th

LA TRAVIATA

Olivia Bonelli — Judith Mallin — James Wainner — Edoardo Assali
Gene Boucher — Glen Ellsworth — Edward Watts, — Carlo Moresco, Conductor

SAT. EVE.
Oct. 20th

AIDA

Rina Telli — Jean Sanders — Eddy Ruhl — Arthur Budney — Jan Salvador
Jan Tomere — Carlo Moresco, Conductor

SAT. EVE.
Oct. 27th

RIGOLETTO

Frank Guarrera* — Elaine Eden — Jean Deis — Irwin Densen — Ruth Carron
Robert Falk — Anton Guadagno, Conductor

SAT. EVE.
Nov. 3rd

LA BOHEME

Josephine Guido — Claire Alexander — Enrico Di Giuseppe — Robert Falk
Ercole Bertolino — Luis Pichardo — Edoardo Assali — Anton Coppola, Cond.

SAT. EVE.
Nov. 10th

CARMEN

Jean Sanders — Carlos Barrera — Ercole Bertolino — Karol Loraine
Irwin Densen — Gene Boucher — Roy Hausen — Carlo Moresco, Conductor

BILJETŲ KAINOS NUO \$1.50 IKI \$4.00. SPEKTAKLIAI VYKSTA BROOKLYN ACADEMY OF MUSIC, 30 LAFAYETTE AVENUE, BROOKLYN 17, N. Y. TELEFONAS NE 8-6532.

LIETUVIAI ADVOKATAI

S. Bredis, Jr.

37 Sheridan Avenue
BROOKLYN 8, N. Y.
Telefonas: APplegate 7-7083

C. A. Voket

(Vokietaitis)
41-40 74th Street
JACKSON HEIGHTS, N. Y.
Telefonas: NEWton 9-6620

"major" diviziijoje supasavo ukrainų Lions vienuoliket 2:4.

Nežiūrint, kad lietuviai 2 kartus pirmavo (1:0 ir 2:1), ukrainai sugebėjo išlygtinti ir pelnytai laimėti. Rungtynės vyks Marquette parko aikštėje; jas stebėjo apie 1,000 žiūrovų.

KVIEČIAME VISUS NEWYORKIEČIUS
ATSILANKYTI JUOZO MIKLOVO PRANEŠIME
APIE GYVENIMĄ OKUPOUOJE LIETUVOJE

SPALIO 20 D.

Šeštadienį 6 val.

Apreiskimo par. saleje

PO PASKAITOS BUFETAS

ĮĖJIMAS SUAUGUSIEMS \$1.50, MOKSLEIVIAMS \$1

LIET. MOTERŲ ATSTOVYBĖS NEW YORKO KLUBAS

BANGA TELEVISION

VYTAUTAS ZELENIS, Savininkas

3423 FULTON STREET BROOKLYN 8, N. Y.

Telefonas: APplegate 7-0349

PARDUODAMA: televizija, radijas, Hi-Fi stereo, fonografai, dulkių siurbliai, oro vėsintuvai. Didelės nuolaidos Admiral, Motorola ir Blaupunkt vokiškiems Hi-Fi. TAISOMA: televizija, stereo Hi-Fi bei radijas. Darbo valandos kasdien iki 7 v. vak., penktadieniais iki 9 v. v.

GERIAUSIAS

INSURANCE ir REAL ESTATE

PATARNAVIMAS PAS

JOHN ORMAN AGENCY

110-04 Jamaica Ave.,

Richmond Hill, N. Y.

Telefonas: VIRGINIA 6-1800

Park Florist

Gėlės pristatomos į bet kurias pasaulio vietas.

MATTHEW MAZEIKA
Savininkas

80-15 JAMAICA AVE. WOODHAVEN 21, N. Y.
Telefonas: VIRGINIA 9-3112

ROBERT F. NARK

Apraudos AUTO Specialistas

Any car - Any age driver

ALL FORMS OF INSURANCE

26 COURT ST. BROOKLYN, N.Y.
Tel. MAIn 4-6400 VA 5-0783

DISCOUNTS TO QUALIFIED APPLICANTS
Mutual Insurance Insure your tomorrow today!

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS KAVALIAUSKAS

LICENSED PENNA AND NEW JERSEY
1601 S. SECOND STREET PHILADELPHIA, PA.
Telefonas: DEWey 4-5136

CHARLES J. ROMAN

(RAMANAUSKAS)
1113 MT. VERNON STREET PHILADELPHIA, PA.
Telefonas: POplar 5-4110

JUOZAS GARŠVA

231 BEDFORD AVENUE BROOKLYN 11, N. Y.
KOPLYČIA LAIDOTUVĖMS Tel. EVergreen 8-9770

STEPHEN AROMISKIS

(ARMAKAUSKAS)
423 METROPOLITAN AVENUE BROOKLYN 11, N. Y.
KOPLYČIA LAIDOTUVĖMS Tel. EVergreen 7-4335

M. P. BALLAS FUNERAL HOME

ALB. BALTRUNAS-BALTON
660 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.
NOTARY PUBLIC Tel. STagg 2-5043

VISI ŠIE LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI ĮSUCIOMIJA
AU TOMŲ BILIUS ĮVARIEMS REIKALAMS

VIENYBĖ

New Yorko Moterų Klubas savo posėdyje spalio 2 d. nutarė pasikviesti neseniai iš Lietuvos į Vakarus pabėgusį inž. Juozą Miklovą papasakoti apie tenykštį gyvenimą. Paskaita įvyksta spalio 20 d., šeštadienį, 6 val. vakare Apreiškimo par. salėje. Po paskaitos bus bufetas.

Vaclovo Alksninį jo vardadienio proga rugsėjo 28 d. pasveikino būrys artimųjų ir draugų.

Ona Stašinskaitė ir Francesco V. Parravicini rugsėjo 15 d. sukūrė šeimą. Jaunoji yra Lietuvos konsulo New Yorke Vyt. Stašinsko sesuo.

A. ir J. Poderiai, gyv. Richmond Hill, perėmė šeštadienį savo bičiulių tarpe atšventė vedybinio gyvenimo sukaktį.

Jurgis Strenevičius, Vienybės skaitytojas, sunkiai serga ir gydomas James Ewing Hosp., 1 Ave. tarp 67 ir 68 Sts. New Yorke. Lankymo valandos kasdien nuo 4 iki 7 val. popiet.

Irena Zubrickaitė, iš Detroito, rugsėjo 26 d. "Bremen" laivu iš New Yorko išplaukė į Vokietiją, kur Freiburgo universitete studijuos kalbas ir literatūrą. New Yorke uoste ją išlydėjo BALFo reik. ved. kun. L. Jankus ir jos dėdienė Viktorija Dedinienė.

Pasaulinės parodos reikalais spalio 15 d. 8 val. vakare Prano Bručo svetainėje įvyksta posėdis. Posėdį šaukia LB New Yorko apygardos valdyba ir birželio 16 d. susirinkimo prezidiumas.

Rimas Budrys su žmona iš Chicagos lankėsi New Yorke pas savo buvusius Hamburgo universiteto kolegas, kurių jau buvo nematę 14 metų.

Jane Bolis, sulaukusi 51 m. amžiaus, gyv. 5405 12th Ave. Brooklyne, pasimirė rugs. 23 d. Palaidota rugs. 27 d. iš Angelių Karalienės bažnyčios Kalvarijos kapinėse. Paliko vyras Jonas, duktė, Eline ir Hex Kaskas, anūka, tėvai H. ir J. Mosechuk ir brolis Charles Pažereckas.

Lituanus žurnalo vajeaus komitetas pranešė, kad spalio mėn. rengiamas žurnalui piniginis vajas. Aštunti metal, kai Lituanus svetimtaučius informuoja apie Lietuvą ir jos problemas angliškai. Centrinis komitetas savo būstinę turi Rochester, N. Y.

Balfo metiniame seime iš Floridos atvyksta dalyvauti pirm. V. Skupeika ir ižd. J. Goodwill, o iš Kalifornijos lietuviai savo atstovu atsiųs direktorių A. Dabšį. Seimas, kaip žinia, įvyksta Baltimorėje spalio 12 - 13 dienomis.

Juozo Parojaus eilėraščių knyga "Sulaužytos dienos", Nidos leidyklos išleista Anglijoje, jau pasirodė Amerikos lietuvių rinkoje. Rinkinyje viso yra 102 eilėraščiai. Kaina 2 dol.

Toronto Varpo choras, vadovaujamas Stasio Gallevičiaus, pirmu kartu koncertuoja New Yorke spalio 7 d. su solistu Vaclovu Verikaičiu. Koncertą rengia Lietuvos Atsiminimų radijas, vad. J. Stuko Franklin K. Lane High School salėje (999 Jamaica Ave., Brooklyne). Pradžią 4 val. p. p.

A. Almus-Šalčius, kuris sakosi, kad jis New Yorke jau suorganizavo ir įteisino "The American Lithuanian Foundation, Inc.", keliems New Yorko radiofonams išsiuntinėjo M. K. Čiurlionio simfoninių poemų "Miško" ir "Jūros" juostas. Jas parengė trys vilniečiai: Vyt. Landsbergis, prof. Bičiūnas ir L. Stacys. Simfonijas grojo Algio Kalinausko diriguojamas Vilniaus radiofono simfoninis orkestras.

Išnuomojamas 4 kambarių butas 668 Belmont Ave., Brooklyne. Nuoma 39.95 plus 15%. Apšildymas, didelė virtuvė ir kiti patogumai. Galima kreiptis bet kuriuo laiku.

Parduodama "Grocery ir Delicatessen" krautuvė lietuvių apgyvendintoje apylinkėje. Biznis parduodamas dėl ligos. Prašoma telefonu skambinti VI 9-3462.

Galvis vienybiečių, rugsėjo 28 d. atvykusių pasveikinti Vaclovą Alksninį jo vardinių proga. Iš k. į d.: Ant. Daunoras, Vaclovas ir Gabrielė Alksniniai, Ant. Dičmonas, Ant. Kaunas ir Janė Daunorienė.

Vienybės metiniame koncerte, kuris įvyksta lapkričio 24 d., šeštadienį, Brooklyn Academy Music Hall, 7:30 val. vak., dalyvauja solistė Daiva Mongirdaitė (kairėje) ir baritonas Stasys Liepas kartu su J. Gaidelio vadovaujamu Bostono lietuvių choru "Kantatos apie Lietuvą" pastatyme. Solistė Daiva Mongirdaitė Vienybės koncerte dalyvauja pirmą kartą.

PADĖKA

Pakilusi po sunkios ligos ir operacijos, skubu pareikšti savo gilią padėką visiems draugams ir pažįstamiems, lankiusiems mane namie ir ligoninėje. Jų nuoširdi užuojauta buvo didelė paguoda ir dvasinė parama mano kančiose.

Ypatinga padėka priklauso dr. Tadiui Savickui, be atlyginimo mane gydžiusiam, dažnai lankiusiam ligoninėj, parodžiusiam daug rūpesčio.

Nuoširdžiai dėkoju taip pat buto šeimininkams p. Pohlmanams ir Caličiams, visokeriopai man padėjusiems ilgos ligos metu. Jų rūpestingos globos dėka nesijaučiau apleista savo vienišame gyvenime.

VANDA POPELIUČKIENĖ

ATSIŪSTA PAMINĖTI:

AIDAI - Nr. 7 - skirtas Malronio sukakčiai atžymėti, gausiai iliustruotas nuotraukomis iš Malronio gyvenimo ir jo aplinkos.

Metiniam Balfo seimui besirengiant: Kun. L. Jankus, Balfo reikalų vedėjas, rugsėjo 28 d. lietuviškų laikraščių atstovams surengė spaudos konferenciją. Čia jis matomas informuojant juos apie Balfo seimą, kuris įvyksta Baltimorėje spalio 12 - 13 dienomis, ir bendrai apie Balfo šalpos darbą.

S. Narkėliūnaitės nuotrauka

Kasdienos temomis

J. PAROJUS

Taip staiga, kaip priešas, įsiveržė ruduo į mano svetimą kiemą ir pakirto dar gyventi norinčius žiedus ir medžių lapus...

Žinau, ruduo atėjo... Ir šaltos nakties vėjai netrukus daužys mano kambario langus. Rodos, dar vakar vasaros drabužiais mes patys, vaikščiojom Forest Parke, nekreipdami dėmesio į tai, kad voveraitės rinko giles ir ruošėsi žlemai uolose.

Tikėk ar netikėk, ateina ruduo. Jis nudažys gamtą įvairiom spalvom...

Gal miela gyventi tose šalyse, kur 4 metų laikai, kaip karaliai praeina ir žemę apdovanoja ir pasiima duoklę iš jos. Ką kalbėt apie tuos pietų kraštus, kur amžina vasara trunka, kur medžiai savo drabužį ir žiedus be

skausmo pakeičia... Man jie svetimi ir nebyliai.

Kai rudens šalnės be pasigallėjimo skina dar taip gyvą žiedą ir pilną gyvybės lapą, man aišku, kodėl ir žmogus numiršta ir ką jam reiškia mirtis.

Bet dabar, kai miršta gamta, kai mirtis po kojom šlama, ruduo man sužadina vėl norą gyventi...

Vienybės tradicinis metinis koncertas įvyksta šeštadienio vakare, lapkričio 24 d. 6:30 val. Brooklyn Academy of Music Hall, 30 Lafayette Avenue, Brooklyne. Programoje komp. Juliaus Gaidelio "Kantata apie Lietuvą". Dalyvauja Bostono lietuvių choras su solistais: Daiva Mongirdaitė ir S. Liepa. (Plačiau 8 psl.)